

Perhon kunta

Kuva Esa Lindbom

TALOUSARVIO 2021 Talous- ja toimintasuunnitelma 2022 - 2023

Kunnanhallitus 9.12.2020, § 241

Kunnanvaltuusto 14.12.2020, § 69

PERHON KUNTA

TALOUSARVIO 2021

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2021 – 2023

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	3
1.1. Perhon kunnan strategia 2018 – 2021	3
1.2. Talousarvion ja -suunnitelman rakenne	6
1.3. Talousarvion laadinnan lähtökohdat	6
1.4. Talousarvion sitovuus	11
2. TULOSLASKELMA	13
Verotulot ja valtionosuudet	15
3. RAHOITUSLASKELMA	17
4. PERHO – vuosi 2021	18
4.1 Perhon tulevaisuusseminaarit	18
4.2. Tiedottaminen	19
4.3. Henkilöstö – henkilöstösuunnitelma	19
4.4. Hankinnat	19
4.5. Talousarviomuutokset	19
4.6. Elinkeinotoiminta ja yritystoiminnan kehittäminen	20
4.7. Taloussuunnitelmavuodet 2022 ja 2023	20
4.8. Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman tunnusluvut	21
5. KONSERNIYHTIÖT – TAVOITTEET	23
6. KÄYTTÖTALOUSOSA	27
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	27
TARKASTUSLAUTAKUNTA	28
KUNNANHALLITUS	29
SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA	40
TEKNINEN LAUTAKUNTA	50
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	56
INVESTOINNIT	59
LIITTEET	
HENKILÖSTÖ	62 - 67
Ratkaisuvalta	68 - 71

1. Talousarvion yleisperustelut

1.1. PERHON KUNNAN STRATEGIA 2018 - 2021

Perhon kunnan toimintaa ohjaavat arvot:

Olemme rehellisiä - itseämme ja muita kohtaan

- Perustamme toimintamme ja päätöksemme tosiasioihin
- Toimimme aina totuudenmukaisesti ja vilpittömästi
- Tiedostamme talouden realiteetit ja toimimme niiden mukaan

Olemme vastuullinen ja luotettava toimija – hoidamme velvollisuudet ja pidämme kunnan voimavaroista sekä kuntalaisista huolta

- Pidämme huolta kuntalaisista lapsuudesta vanhuuteen saakka
- Kannustamme yhteiseen vastuunkantoon: kunnan vastuu sekä jokaisen kuntalaisen ja toimijan oma vastuu
- Rakennamme tulevaisuutta huomioiden ekologisuus, sosiaalisuus, taloudellisuus ja kulttuuriympäristö
- Olemme aidosti luottamusta rakentavan yhteistyön hakija ja tekijä
- Kunnioitamme luottamuksellisuutta osana hyvää tiedonhallintakäytäntöä

Olemme ennakkoluulottomia tekemään yhdessä uusia asioita

- Etsimme uusia ratkaisuja, otamme hallittuja riskejä, kokeilemme ja löydämme uusia keinoja ja toimintamalleja kehittää kuntaamme
- Haemme organisaatorajat ylittävää yhteistyötä
- Tarkastelemme kriittisesti omaa toimintaamme ja opimme virheistä

VISIO 2030

Perho on vahvan talouden kunta, jossa kannustetaan vastuunottoon ja tasa-arvoon. Yrittäjyyden, hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen ohjaavat toimintaamme.

STRATEGIA MATRIISI

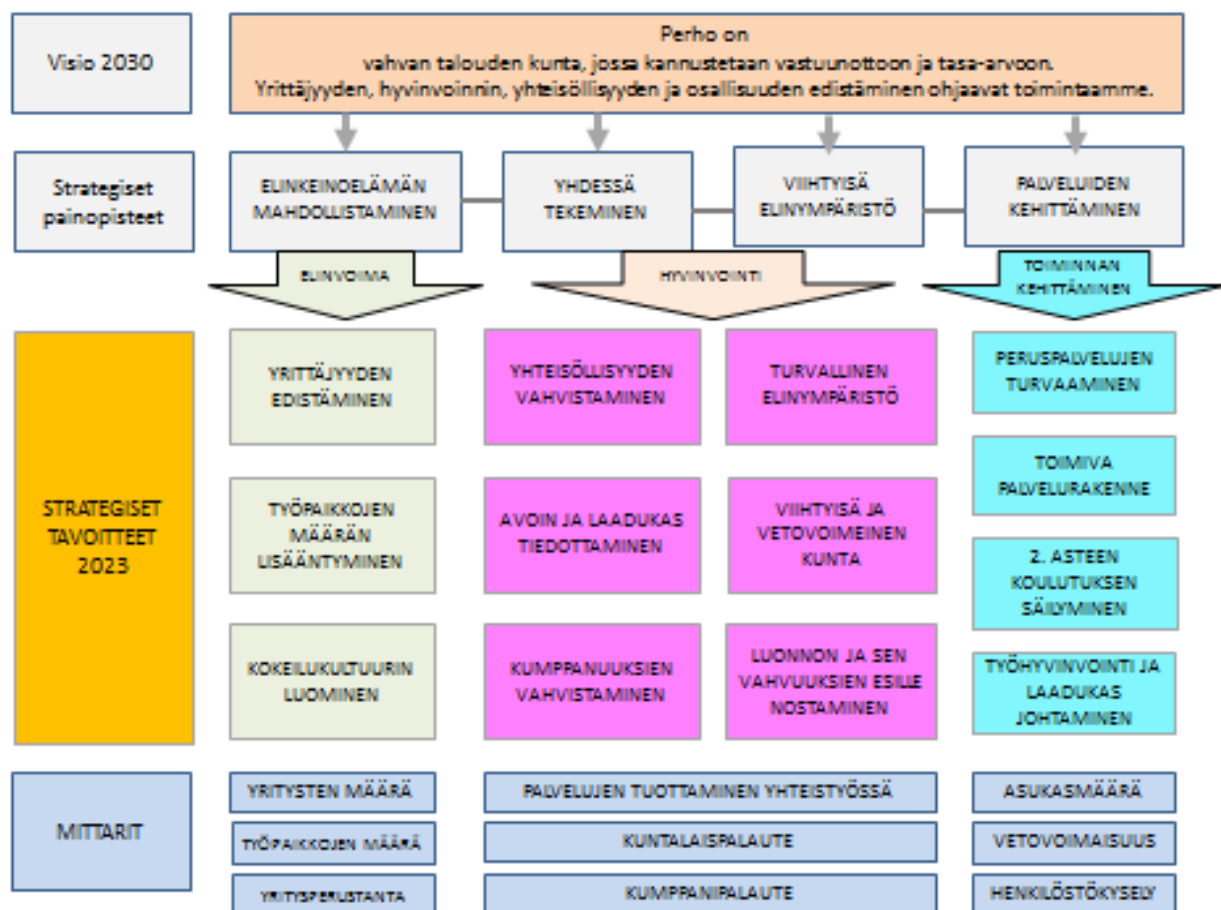
Perhon kunnan strategia 2018-2021 kuvataan tiivistetysti matriisina (alla).

Strategia rakentuu määritellyn vision (tavoitetila) lähtökohdista päätetyille strategisille painopisteille, joita ovat Elinkeinoelämän mahdollistaminen, Yhdessä tekeminen, Viihtyisä elinympäristö ja Palveluiden kehittäminen. Näiden painopisteiden kautta pyritään vahvistamaan kunnan elinvoimaisuutta, parantamaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittämään palveluja kuntalaisille ja kunnassa toimiville yrityksille ja yhdistyksille. Palveluiden kehittämiseen sisältyy kuntaorganisaation toiminnan kehittäminen ja henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen.

Strategisille painopisteille on määritelty tavoitteet (strategiset tavoitteet), joiden suuntaan käytännön toimintaa ja resursseja kohdennetaan vuosittain talousarviossa. Vuosittaiset keskeiset käytännön toimenpiteet hyväksytään talousarvion laadinnan yhteydessä (strate-

giamatriisi talousarviovuodelle), jossa kuvataan käytännön tekeminen, aikataulu toteutukselle, vastuutaho, mittari/tavoite ja toteutumisen arviointimenettely/-tapa.

Strategiamatriisissa talousarviovuodelle kuvataan keskeiset toimenpiteet edellä kuvatun mukaisesti, mutta kaikki kunnan toiminta tulee olla linjassa kuntastrategiassa päätettyjen painopisteiden kanssa.

Strategiset painopisteet ja -tavoitteet 2018 – 2023

Kuntastrategialle muodostetun Perhon kunnan vision perusrakenteena on vahva kuntatalous. Tämä tarkoittaa sitoutumista seuraaviin päämääriin kuntatalouden näkökulmasta:

- vuosikate kattaa vähintään poistot
- kertynyttä ylijäämää
- lainamäärä korkeintaan maan keskitasoa
- veroprosentit Keski-Pohjanmaan keskitaso

Strategisina tavoitteina ovat:

Elinkeinoelämän mahdollistaminen

- yrittäjyyden edistäminen
- työpaikkojen määrän lisääntyminen
- kokeilukulttuurin luominen

Yhdessä tekeminen

- yhteisöllisyyden vahvistaminen
- avoin ja laadukas tiedottaminen
- kumppanuuksien vahvistaminen

Viihtyisä elinympäristö

- turvallinen elinympäristö
- viihtyisä ja vetovoimainen kunta
- luonnon ja sen vahvuuksien esille nostaminen

Palveluiden kehittäminen

- peruspalvelujen turvaaminen
- toimiva palvelurakenne
- 2. asteen koulutuksen säilyminen
- työhyvinvointi ja laadukas johtaminen

Tavoitteet vuodelle 2021

Vahva kuntatalous

- Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen
- Yhtiöittämisen toimeenpano
- Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää
- Palvelujen tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita

Elinvoima

- Monipuolisen elinkeinopolitiikan kehittäminen
- Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen
- Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen

Hyvinvointi – Yhdessä tekeminen ja turvallinen elinympäristö

- Yhteisöllisyyden vahvistaminen
- Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen
- Myönteisen kuntakuvan vahvistaminen
- Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että
 - lapset ja nuoret voivat hyvin
 - kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia
 - järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin.
- Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)

Toiminnan kehittäminen

- Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen
- Viestintä on avointa ja aktiivista.
- Esimiestyö ja työhyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön
- Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa

1.2. TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN RAKENNE

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja asetetaan myös toiminnalliset tavoitteet toimielimille sekä konserniin kuuluville tytäryhteisöille. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvio jakautuu yleisperustelu-, käyttötalous-, tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosiin ja noudattaa rakenteeltaan Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan 26.10.2016 julkaisemaa (JHS 199) suositusta Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma. Suosituksessa käyttötalousosa jaetaan budjetti- ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteisessa toiminnassa budjetoinnin tärkein tehtävä on verorahoituksella (valtionosuudet ja verotulot) koottujen tulojen jakaminen määrärahoina eri tehtäville. Kohderahoitteisessa toiminnassa, jossa rahoitus perustuu suoritteiden myynnistä saataviin tuloihin, ovat tulonodotukset menojen budjetoinnin kohteena.

Perhon kunnan talousarviossa kohderahoitteiset tehtävät ovat teknisen lautakunnan alaiset kiinteistö- ja huoltopalvelut sekä liikelaitokset (vesihuoltolaitos ja kaukolämpölaitos). Kohderahoitteisten tehtävien budjetoinnissa sovelletaan nettoperiaatetta eli lautakuntaan nähden sitova erä on toimintakate. Budjettirahoitteisella tehtävällä sitovia ovat menot, tulot ja toimintakate.

1.3. TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

1.3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden näkymät 2020 – 2022

Tämä katsaus perustuu vm:n taloudelliseen katsaukseen lokakuussa 2020.

Muuttuja (% muutos)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BKT, muutos	3,3	1,5	1,1	-4,5	2,6	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos	0,2	1,7	2,1	1,7	2,5	2,0
Työttömyysaste	8,6	7,4	6,7	8,0	8,2	8,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos	0,7	1,1	1,0	0,4	1,2	1,4
Euribor 3 kk, %	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
10 vuoden korko, %	0,5	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

Covid-19-pandemia on supistanut Suomen taloutta vähemmän kuin suurinta osaa Euroopan talouksista alkuvuonna. Kyseessä on suuri yksityiseen kulutukseen ja palveluiden kysyntään kohdistuva häiriö, jolla on merkittäviä työllisyys- ja tulovaikutuksia. Talouden toipuminen tämän vuoden loppupuolelta alkaen on hidasta taloudenpi-täjien alhaisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun seurauksena.

Bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 4,5 % v. 2020. Viennin lisäksi supistuvat yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit. Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua tänä vuonna.

Talous toipuu alkuvuoden pysähdyksestä asteittain. Nopeimmin covid-19-epidemiasta palautuu yksityinen kulutus, mutta yksityisten palveluiden kulutuksen kasvu jää edelleen vaisuksi. Investointien toipumista heikentää myös asuinrakentamisen väheneminen. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta ensi vuoden puolella. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,6 % v. 2021 ja 1,7 % v. 2022.

Julkinen talous heikkenee tänä vuonna voimakkaasti. Julkisen talouden alijäämä kasvaa 18 mrd. euroon ja julkisyhteisöjen velka n. 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Lähivuosina julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pienenee, kun talous elpyy ja hallituksen päättämät covid-19-epidemiaan liittyvät väliaikaiset tukitoimet päättyvät. Julkinen talous pysyy kuitenkin tuntuvasti alijäämäisenä, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Työmarkkinat eivät nyt vedä työvoimaa, sillä työvoiman ulkopuolella olevien määrä on alkuvuonna lisääntynyt. Etenkin piilotyöttömiä oli viime vuotta enemmän. Työllisten määrän lasku jyrkkenee v. 2020. Työllisyys supistuu 2 % ja työllisyysaste laskee 71,2 prosenttiin. Työllisyyden lasku ja lomautettujen suuri määrä kohottavat työttömyysasteen 8 prosenttiin.

Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysaste laskee hitaasti 6,2 prosenttiin v. 2021.

1.3.2. Paikallishallinto – Kunnallistalouden kehitys

Paikallishallinnon rahoitusasema on heikentynyt merkittävästi viimeiset kaksi vuotta. Kuluvana vuonna paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan kuitenkin kohoavan verrattuna poikkeuksellisen heikkoon viime vuoteen kuntataloudelle kohdennettujen tukien turvin. Vahvistumisesta huolimatta paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan pysyvän alijäämäisenä. Paikallishallinnon menoja kasvattavat covid-19-epidemian ja sen torjumisen ohella mm. väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset tehtävämuutokset ja kriisin vuoksi päätetyt kuntataloutta elvyttävät toimet. Uusista tehtävistä ja tehtävien laajennuksista aiheutuvat kustannukset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta.

Paikallishallinnon vuosien 2021–2024 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvioon on ennakoitu budjettiriihen pöytäkirjamerkintöjen perusteella myös syksyn lisätalousarvioon kohdennettavat kuntatalouden tukitoimet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2021–2024. Ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2020 tasolla.

Vuonna 2021 paikallishallinnon alijäämä syvenee kuluvasta vuodesta talouden elpymisestä ja hallituksen tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa paikallishallinnon tulojen vaatimaton kasvu, jota hidastaa mm. valtionosuuksiin kohdennettujen tukien pieneneminen. Kulutusmenojen kasvu maltillistuu vuoteen 2020 verrattuna, kun myynti-

ja maksutulot toipuvat covid-19-kriisin aiheuttamasta notkahduksesta ja osa elvytystoimista päättyy. Kuluvalta vuodelta arvioidaan kuitenkin siirtyvän sosiaali- ja terveydenhuollon hoitajoina ensi vuodelle, sillä voimakkaiden rajoitustoimien vuoksi ei-kiireellisiä hoitoja on lykätty. Lisäksi covid-19-viruksen testauskulojen oletetaan kasvavan huippuunsa. Hallitus on budjetoitunut valtionapuihin hybridistrategian edellyttämän suojavarusteiden ja covid-testauksen kustannukset. Kuntatalouden tilannetta hankaloittaa menojen sopeuttamisen vaikeus epävarmassa tilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä ennakoita. Esimerkiksi julkisen liikenteen ja kulttuuripalveluiden tukeminen voivat aiheuttaa kuntataloudessa ylimääräisiä menopaineita vielä pitkään. Lisäksi kustannusten kasvua lisäävät kunta-alan kesäkuussa 2020 sopimat palkankorotukset.

Paikallishallinnon investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla koko ennustejakson ajan, vaikka vilkkaan sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huippunsa lähivuosina. Investointipaineet pysyvät kuitenkin jatkossakin mittavina rakennuskauden iän, infrainvestointitarpeiden ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Kuntatalouden synkät näkymät voivat kuitenkin johtaa lopullisten investointipäätösten viivästymiseen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee v. 2022 määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista. Paikallishallinnon velka suhteessa BKT:hen jatkaa alijäämien vuoksi kasvuaan ja on v. 2024 n. 13 % suhteessa BKT:hen.

1.3.3. Perhon kunnan talouden kehitys

Perhon kunnan vuoden 2019 tilinpäätös oli tilinpäätössiirtojen jälkeen positiivinen, mutta 1,106 milj. €:n vuosikate ei kattanut lähes 1,5 milj. € poistoja.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 26.8.2019 talousohjelman; talouden tasapainottamissuunnitelma käsittää taloussuunnitelmakauden 2020 - 2022, sille pohjana on vuoden 2019 talousarvio.

Kunnanvaltuusto on antanut hallintokunnille talousarvion 2021 laadinnan ohjeet, jossa tilikauden tuloksen tavoite on elokuussa 2019 hyväksytyn talousohjelman mukainen (-0,250 milj. €). Vuoden 2021 talousarvioesitys on alijäämäinen 0,5 milj. €.

Perhon kunnan talouden kehitys 2015 – 2020:

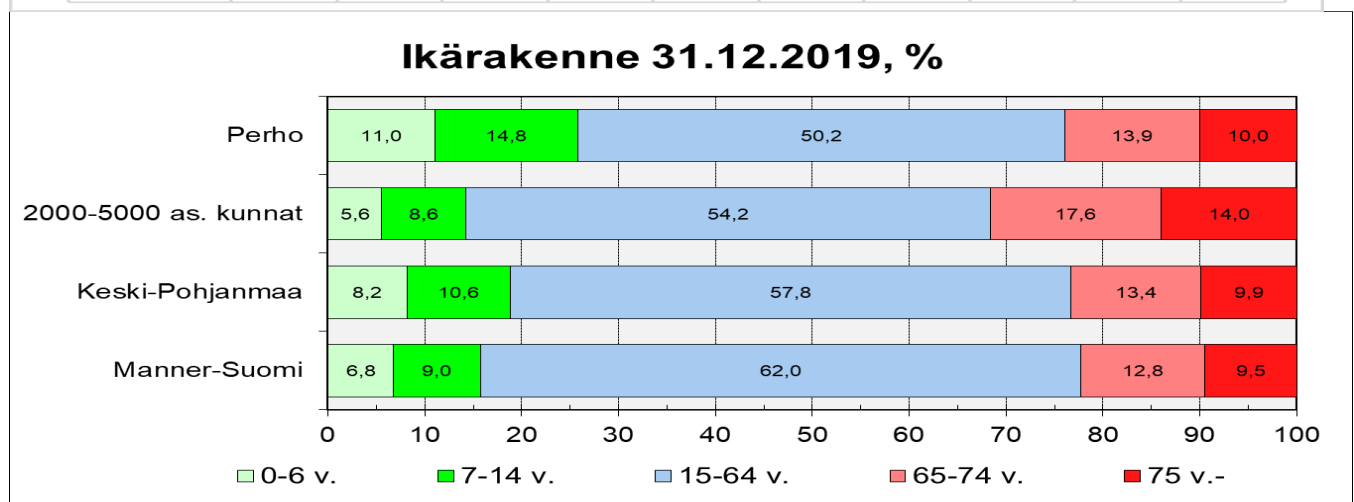
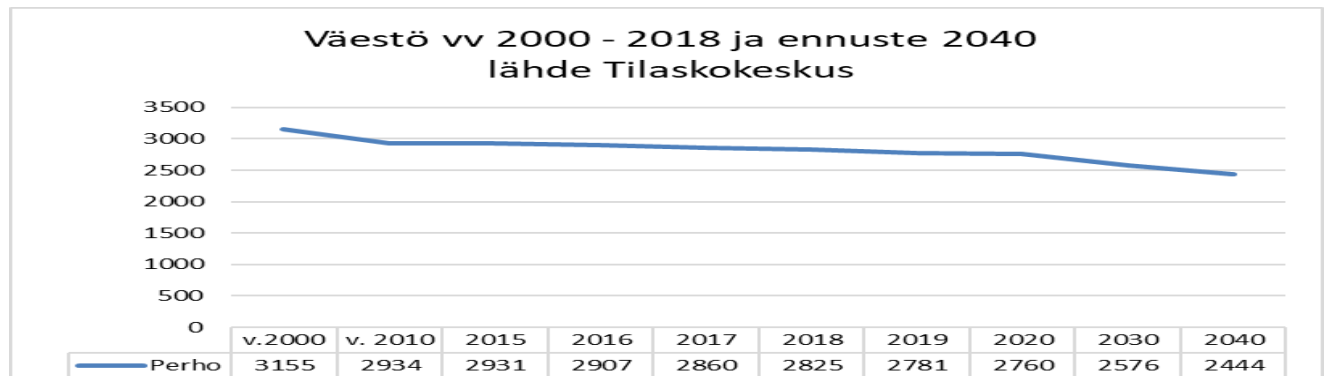
	<i>Tp 2015</i>	<i>Tp 2016</i>	<i>Tp 2017</i>	<i>Tp 2018</i>	<i>Tp 2019</i>	<i>Tpe 2020</i>
TOIMINTAKATE	-16 417	-17 408	-18 128	-19 128	-19 178	-19 320
Verotulot	7 463	7 128	7 801	7 715	7 526	7 462
Valtionosuudet	11 647	11 720	11 547	11 391	12 376	12 840
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>304</u>	<u>217</u>	<u>285</u>	<u>-34</u>	<u>382</u>	<u>16</u>
VUOSIKATE	2 997	1 657	1 505	-56	1 107	998
Poistot	-1 142	-1 293	-1 352	-1 413	-1 491	-1 592
TILIKAUDEN TULOS	1 855	364	153	-1 469	- 384	-538

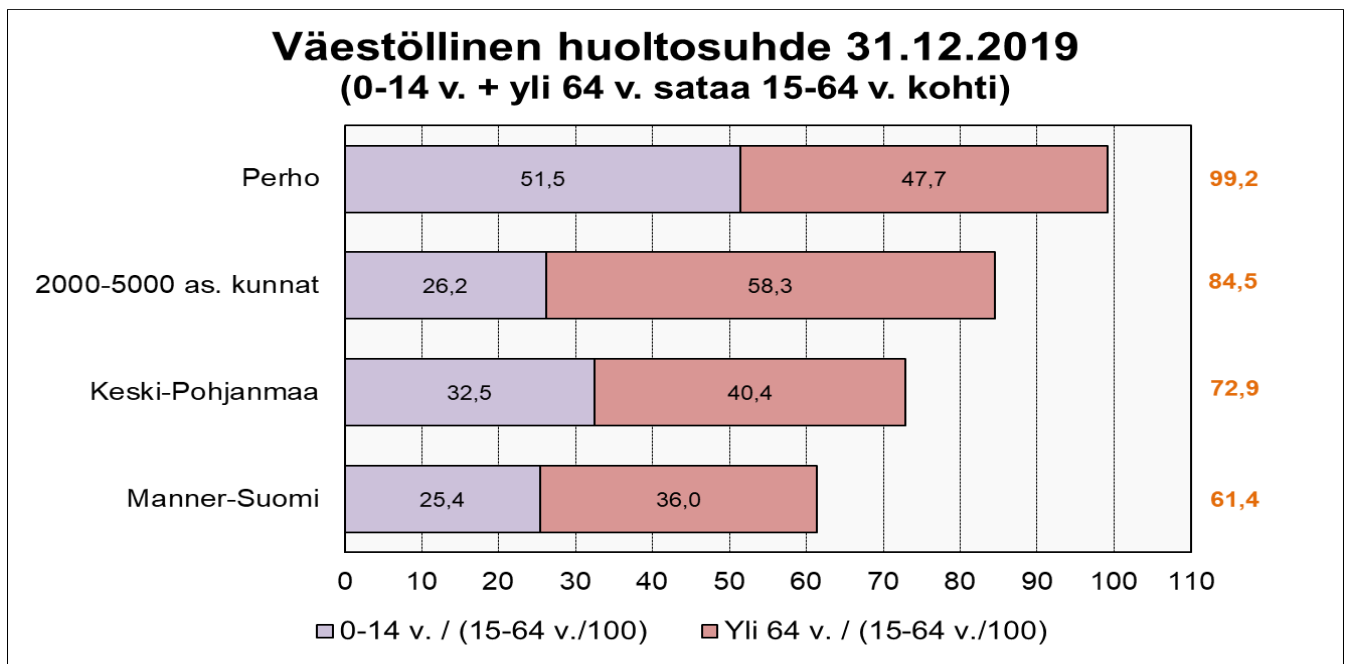
1.3.4. Väestö ja työllisyys

	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020
	syyskuu				
Asukasluku	2 907	2 860	2 825	2 759	2 705
ikäjakauma					
0-4 -vuotiaat	244	231	225	209	
5-9 -vuotiaat	264	249	253	242	
10-14 -vuotiaat	256	262	258	262	
15-19 -vuotiaat	211	211	205	199	
20-64 -vuotiaat	1 308	1 267	1 231	1 186	
65-74 -vuotiaat	359	372	387	384	
75-84 -vuotiaat	186	183	187	189	
yli 85 vuotiaat	79	85	79	88	
Työttömyysaste	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020
- Koko maa	13,3	11,5	9,7	9,2	13,2
- Keski-Pohjanmaa	10,7	9,4	7,7	7,3	10,1
- Perho	11,2	9,8	8,3	8,2	9,6

Väestö

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Perhon väestökehitys on lähivuosina laskeva muuttotappion vuoksi. Perhon kunnassa syntyvyys ylittää kuolleiden määrän.

Huoltosuhde kertoo alle 15-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden määrään suhteen työikäisten 15-65 -vuotiaiden määrästä. Perhossa huoltosuhde on korkea verrattuna muihin Keski-Pohjanmaan kuntiin ja koko maahan. Alle 15-vuotiaiden osuus huoltosuhteesta on maan korkeimpia. Tämä näkyy korkeina asukas-kohtaisina käyttökustannuksina.

1.3.5. Talousarvion laadintaohjeet, raamibudjetti ja hyvinvointisuunnitelma

Kunnanhallitus vahvisti 22.6.2020 talousarvionlaadintaohjeet aikatauluineen vuodelle 2021. Vuoden 2021 talousarvioraamia on valmisteltu 10.6.2020 pidetyssä valtuustoseminaarissa. Talousarvion valmistelussa huomioidaan kuntastrategian lisäksi hyvinvointisuunnitelma ja talousohjelma 2019 – 2022. Kevään 2020 koronapandemian vuoksi kuntatalouden ennusteet ovat olleet epävarmoja. Verotulojen arvioinnissa on pohjana käytetty Kuntaliiton ylläpitämää veroennustekehikkoa. Ennuste perustuu VM:n, Verohallinnon ja Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä. Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaisina.

Perhon kunnan strategiassa on tavoitteena ennakkoiva ja vahva talous: vuosikate kattaa vähintään suunnitelman mukaiset poistot.

Laadinta-aikataulu ja valmisteluprosessi:

- Taloussuunnittelu käynnistyy kesäkuussa
- Valtuustoseminaari (talousarvio ja veroproositit) pidetään syksyllä.
- Talousarvion lautakuntakäsittely tulee olla syyskuussa II osavuositarkistuksen yhteydessä, viimeistään viikolla 38.
- Henkilöstösuunnitelma 2021 - 2023 päivittyy talousarviolaadinnan yhteydessä.
- Kuntaliiton valtionosuus- ja verokehitysenennusteita tullaan tarkistamaan syksyn aikana

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.5.2019 § 21 Hyvinvointisuunnitelma 2017 – 2021, jossa määritellään tavoitteet, joihin erityisesti kiinnitetään huomiota suunnittelukauden aikana. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet huomioidaan talousarviota laadittaessa.

1.3.6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen avulla tuotetaan kohtuullinen varmuus tuloksellisesta ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta sekä hyvän hallinnon toteutumisesta ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Perhon kunnan hallintosäännön luku 11, § 86 – 89 määrittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät toimielimille.

Perhon kuntaorganisaation sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään kuntalain edellyttämällä tavalla sekä annettuihin määräyksiin ja ohjeisiin perustuen. Kunnanvaltuusto on hallintosäännössä määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka ohjaa koko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Kunnanvaltuusto edellyttää, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla toteutuu riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kunnanhallitus on käsitellyt (13.5.2019 § 102) toimialakohtaiset riskikartoitukset ja toimenpiteet sekä antanut täydentävät ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi. Kukin toimiala ja liikelaitos sekä niiden tilivelvollinen johdon tulee huolehtia vastuualueensa osalta riittävien ja toimivien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen toteuttamisesta kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessia pyritään kuntakonsernissa kehittämään toimialojen, tytäryhtiöiden ja liikelaitosten erilaiset tarpeet ja toteutusresurssit huomioiden. Toimintatapoja ja työkaluja arvioidaan ja kehitetään siten, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostuu kiinteäksi osaksi kuntakonsernin normaaleja toimintaprosesseja. Tämän tuloksena toimintaympäristön muutokset sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen painopisteet pystytään kohdentamaan yhtenäisemmin ja tavoitteellisemmin.

Lautakunnat valvovat, että sen alainen osasto toimii vahvistetun talousarvion sekä kunnanvaltuuston ja –hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antavat vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä osastoaan koskevan sisäisen valvonnan riskienhallinnan arvioinnin ja selonteon.

Kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa kartoitetaan toimialakohtaisesti keskeisiä riskejä.

1.4. TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Käyttötalousmäärärahojen osalta kunnanvaltuusto päättää kokonaismeno- ja tuloarviot seuraaville toimielimille: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus, sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Toimielimet (=lautakunnat ja khall) päättävät kokonaismeno- ja tuloarviot omille tulosalueilleen. Sitovuustaso on käyttötalousosassa tulosalueittain toimintamenot ja toimintatulot. Investointiosassa luetellut investoinnit kohteittain. **Palkkamenojen ja muiden henkilöstösivukulujen menot ovat sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.**

Tuloslaskelmassa sitovia erä ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja –kulut, muut rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmassa sitovia erä ovat antolainojen lisäys ja vähennys, pitkäaikaisten saamisten lisäys ja vähennys sekä pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys. Sitovuus edellyttää sitä, että kunnanvaltuustolle on ennen talousvuoden loppua annettava selvitys poikkeamasta ja tehtävä muutos talousarvioon.

Kunnanhallitus on oikeutettu lainanottoon ja lainojen takaisinmaksuun rahoituslaskelmassa merkittyjen muutosten rajoissa.

Talousarvion sitovuutta tullaan edelleen korostamaan vuoden 2021 aikana. Talouden seurantaan kiinnitetään erityistä huomiota. Kuukausiraportin yhteydessä seurataan käyttötalouden ja investointien toteutumista hallintokunnittain, kunnan saatavatilannetta sekä kunnan henkilöstömäärää ja poissaoloja työpaikoittain.

Kustannuslaskentaa kehittämällä hallintokuntien kustannustietoisuutta lisätään.

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu hallintosäännön talousarvioasetelman mukaisesti. Talousarviokirjan liitteenä on esitetty ratkaisuvälta toimielimittain ja viranhaltijoittain.

Talousarviossa esitetyt tavoitteet ovat strategian mukaisia ja sitovia samoin periaattein kuin määrärahat ja tuloarviot.

Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä.

Investointiosa

Investointiosa on valtuustoon nähden sitova hankkeittain tai hankeryhmittäin.

Aktivointirajan alittavat hankkeet

Kunnanvaltuuston hyväksymä pienhankintaraja on **10.000 euroa**. Mikäli yksittäinen hankinta jää tämän rajan alle, kustannukset kirjataan käyttötalouspuolelle, vaikka määrärahavaraus on investointiosassa.

2. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

PERHON KUNTA					
TULOSLASKELMA , sisäiset erät mukana	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 626 982	3 810 640	4 045 090	4 045	4 045
Maksutuotot	172 297	171 380	145 370	160	160
Tuet ja avustukset	246 279	208 920	361 660	362	367
Muut toimintatuotot	2 538 490	2 788 370	2 713 990	2 329	2 329
Toimintatuotot	6 584 048	6 979 310	7 266 110	6 896	6 901
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 823 110	-6 846 310	-7 234 110	-7 230	-7 234
Palvelujen ostot	-15 576 580	-15 773 590	-16 470 450	-16 356	-16 356
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 706 747	-1 720 230	-1 849 300	-1 765	-1 765
Avustukset	-405 261	-485 110	-406 780	-407	-407
Muut toimintakulut	-1 250 443	-1 528 650	-1 528 560	-1 528	-1 529
Toimintakulut	-25 762 141	-26 353 890	-27 489 200	-27 286	-27 291
Toimintakate	-19 178 093	-19 374 580	-20 223 090	-20 390	-20 390
Verotulot	7 525 664	7 429 590	8 188 000	8 290	8 506
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen vos	12 211 793	12 711 460	12 764 200	12 660	12 986
Muut valtionosuudet	164 455	233 050	233 050	230	230
Valtionosuudet	12 376 248	12 944 510	12 997 250	12 890	13 216
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	305 082	308 000	372 000	429	424
Muut rahoitustuotot	14 210	21 000	21 000	21	21
Korkokulut	-88 812	-232 000	-210 430	-242	-252
Muut rahoituskulut	152 446	-44 000	-44 000	-44	-44
Rahoitustuotot ja -kulut	382 926	53 000	138 570	164	149
Vuosikate	1 106 745	1 052 520	1 100 730	954	1 481
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 491 228	-1 591 740	-1 600 730	-1 411	-1 411
Tilikauden tulos	-384 483	-539 220	-500 000	-457	70
Poistoeron lisäys (+) tai väh. (-)	6 253				
Rahastojen lisäys (+) tai väh.(-)	464 322	50 000	500 000	457	
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	86 092	-489 220	0	0	70

PERHON KUNTA						
TULOSLASKELMA , ulk.	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos %	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 475 367	1 566 420	1 409 400	-10,0	1 533	1 533
Maksutuotot	172 297	171 380	145 370	-15,2	160	160
Tuet ja avustukset	246 279	208 920	361 660	73,1	362	367
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1 370 010	1 447 780	1 328 080	-8,3	943	943
Muut tuotot	73 735	33 420	32 950	-1,4	32	33
Muut toimintatuotot	1 443 745	1 481 200	1 361 030	-8,1	976	976
Toimintatuotot	3 337 688	3 427 920	3 277 460	-4,4	3 030	3 036
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 417 821	-5 365 210	-5 636 720	5,1	-5 633	-5 637
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 239 157	-1 247 460	-1 354 930	8,6	-1 355	-1 355
Muut henkilösivukulut	-166 132	-233 640	-242 460	3,8	-242	-242
Henkilösivukulut	-1 405 289	-1 481 100	-1 597 390	7,9	-1 597	-1 597
Henkilöstökulut	-6 823 110	-6 846 310	-7 234 110	5,7	-7 230	-7 234
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-11 227 213	-11 420 480	-11 763 940	3,0	-11 764	-11 764
Muiden palvelujen ostot	-2 567 587	-2 493 290	-2 484 940	-0,3	-2 426	-2 427
Palvelujen ostot	-13 794 800	-13 913 770	-14 248 880	2,4	-14 190	-14 191
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 331 534	-1 335 830	-1 435 180	7,4	-1 418	-1 418
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-189 885	-229 110	-175 780	-23,3	-176	-176
Avustukset	-405 261	-485 110	-406 780	-16,1	-407	-407
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-119 325	-111 890	-124 990	11,7	-125	-125
Muut kulut	-41 752	-109 590	-50 610	-53,8	-50	-51
Muut toimintakulut	-161 077	-221 480	-175 600	-20,7	-175	-176
Toimintakulut	-22 515 782	-22 802 500	-23 500 550	3,1	-23 420	-23 426
Toimintakate	-19 178 094	-19 374 580	-20 223 090	4,4	-20 390	-20 390
Verotulot	7 525 664	7 429 590	8 188 000	10,2	8 290	8 506
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen vos	12 211 793	12 711 460	12 764 200	0,4	12 660	12 986
Muut valtionosuudet	164 455	233 050	233 050	0,0	230	230
Valtionosuudet	12 376 248	12 944 510	12 997 250	0,4	12 890	13 216
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	305 082	308 000	372 000	20,8	429	424
Muut rahoitustuotot	14 210	21 000	21 000	0,0	21	21
Korkokulut	-88 812	-232 000	-210 430	-9,3	-242	-252
Muut rahoituskulut	152 446	-44 000	-44 000	0,0	-44	-44
Rahoitustuotot ja -kulut	382 926	53 000	138 570	161,5	164	149
Vuosikate	1 106 744	1 052 520	1 100 730	176	954	1 481
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 491 228	-1 591 740	-1 600 730	0,6	-1 411	-1 411
Tilikauden tulos	-384 484	-539 220	-500 000	-7,3	-457	70
Poistoeron lisäys (+) tai vähen	6 253					
Rahastojen lisäys (+) tai vähen	464 322	50 000	500 000		457	
Tilikauden yli-/alijäämä	86 091	-489 220	0	-100,0	0	70

Toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Toimintatuotot ovat myyntituottoja, maksutuottoja, saatuja avustuksia sekä muita tuottoja kuten vuokratuotot. Toimintatuotoissa on sisäisiä palvelujen myyntiä ja sisäisiä vuokratuottoja toiselta toimielimeltä toiselle 3.988.650 euroa. Ulkoisten toimintatuottojen muutos edelliseen vuoteen on 135.460 € vähennystä.

Toimintakulut ovat henkilöstökuluja, palvelujen ostoja, tarvikehankintoja, avustuksia ja muita kuluja kuten vuokratuloja. Toimintakulussa on sisäisiä palvelujen ostoja ja sisäisiä vuokria toiselta toimialalta toiselle 3.988.650 €.

Ulkoiset toimintakulut ovat talousarviossa 698.050 € edellisvuotta suuremmat. Henkilöstökulut kasvavat 0,388 milj. € ja palvelujen ostoissa on kasvua 0,335 milj. €.

Vuoden 2021 talousarviossa toimintakatteen muutos vuoden 2020 talousarvioon on 833.510 €, (4,3 %).

Verotulot

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Verotulot (1 000 €)							
- Tulovero	6 569	6 365	6 107	5 911	6 499	6 697	6 697
- Yhteisövero	650	613	646	681	853	757	723
- Kiinteistövero	583	737	773	838	836	836	1 086
Yhteensä	7 802	7 715	7 526	7 430	8 188	8 290	8 506
<i>Muutos %</i>	9,5	-1,1	-2,4	-1,3	10,2	1,2	2,6
Veroprosentti	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50		
Kiinteistöveroprocentit							
- yleinen	0,93	0,93	0,93	1,00	1,00		
- vak. asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,66	0,66		
- muu asuinrakennus	1,05	1,05	1,05	1,14	1,14		

Talousarvio perustuu 21,50 % tuloveroprosentille, kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 6,499 milj. €. Verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennustemallia hyödyntäen. Kuluvaan vuoden tuloveroarviota muutettiin talousarviomuutoksella 0,5 milj. € alaspäin, verotuloja tulee kuitenkin kertymään yli korjatun talousarvion.

Yhteisöverokertymän arvioidaan kertyvän 0,853 milj. €. Valtioneuvosto korotti kuntien yhteisöverosta saatavaa jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021. Tämä korotus on osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden vaikeuksia.

Kiinteistöverotuloksi vuodelle 2021 on arvioitu 836.000 €. Valtuusto päätti pitää kiinteistöveroprocentit vuoden 2020 tasolla. Tuulivoimalarakentamisen mahdollinen kiinteistöverotuotto, 250.000 euroa, on huomioitu taloussuunnitelmassa vuoden 2023 verokertymäarviossa.

Valtionosuudet

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Valtionosuudet (1 000 €)							
- peruspalvelut	7 923	7 743	7 923	7 658	7 618	7 468	7 709
- verotuloihin perustuva	3 498	3 460	3 373	3 543	3 575	3 500	3 500
- <i>syRJäisyyslisä takautuva 2017 - 2019</i>			916				
- veromen. kompensatiot				1 510	1 571	1 692	1 777
- OKM:n valtionosuus	126	188	164	233	233	230	230
Yhteensä	11 547	11 391	12 376	12 944	12 997	12 890	13 216
<i>Muutos %</i>	<i>-1,5</i>	<i>-1,4</i>	<i>8,6</i>	<i>4,6</i>	<i>0,4</i>	<i>-0,8</i>	<i>2,5</i>

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Valtionosuusuudistus tuli voimaan 1.1.2015. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi OKM. Uuden järjestelmän mukaan peruspalvelun laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Lisäksi järjestelmään sovelletaan seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Vuoden 2020 valtionosuuksia on koronapandemian vuoksi lisätty kolmella eri päätöksellä.

Vuoden 2021 valtionosuuksien arvio perustuu Kuntaliiton ennakkolaskelmiin, lopulliset päätökset saadaan loppuvuodesta 2020.

Rahoitustuotot ja -kulut

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Rahoitustuotot ja kulut							
<i>(1 000 €)</i>							
+ korkotuotot	346	215	325	308	372	429	424
+ muut rahoitustuotot	40	17	31	21	21	21	21
- korkokulut	-61	-65	-109	-232	-210	-242	-252
- muut rahoituskulut	-40	-201	135	-44	-44	-44	-44
Yhteensä	285	-34	382	53	139	164	149
<i>Muutos %</i>	<i>20,3</i>	<i>-111,9</i>	<i>-1223,5</i>	<i>-86,1</i>	<i>134,0</i>	<i>32,3</i>	<i>-9,1</i>

Korkotuotot ovat pääosin sijoitussalkun korkotuottoja ja lisäksi antolainojen korot sekä osuuspääoman korot. Muut rahoitustuotot ovat perintätuottoja ja osinkotuottoja.

Korkokulut ovat ottolainojen korkoja. Muut rahoituskulut ovat pääosin sijoitusten alaskirjauksia.

Vuosikate, poistot ja varausten ja rahastojen muutokset sekä tilikauden ylijäämä

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuoden 2021 talousarviossa vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen.

3. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma osoittaa, riittääkö tuloslaskelmasta tuleva vuosikate investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan.

RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
	<u>Tp 2019</u>	<u>TA 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TA 2022</u>	<u>TA 2023</u>
Vuosikate	1 106 745	1 052 520	1 100 730	954	1 481
Satunnaiset erät					
Tulo-rahoituksen korjauserät	-10 477	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 096 268	1 052 520	1 100 730	954	1 481
Investointimenot	-1 268 026	-3 088 000	-1 992 000	-1 496	-1 148
Rahoitusosuudet inv.men.			17 000	0	0
Pysyvien vast. hyöd.myynti	18 145	25 000	25 000	75	25
Investointien rahavirta	-1 249 881	-3 063 000	-1 950 000	-1 421	-1 123
Toiminnan ja inv. rahavirta	-153 612	-2 010 480	-849 270	-467	358
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lis.			0	0	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-36 191	-50 000	-230 000	-230	-230
Lyhytaikaik. lainojen muutos	2 000 000	1 700 000	385 270	293	-242
Lainakannan muutok.	1 963 809	1 650 000	155 270	63	-472
Muut maksuvalm. muutok.					
Toimeksiantojen varojen po mu	10 327				
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 391				
Saamisten muutos	-911 491	95 000	194 000	404	114
Korottomien velkojen muutos	-640 709			0	0
Muut maksuvalm. muutokset	-1 543 265	95 000	194 000	404	114
Rahoituksen rahavirta	420 544	1 745 000	349 270	467	-358
Rahavarojen muutos	266 932	-265 480	-500 000	0	0
Rahavarat 31.12.	6 469 981				
Rahavarat 1.1	-6 203 049				
Rahavarojen muutos	266 932				

Investoinnit ja lainakanta

Rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestoinnit ovat investointiosan meno-määrärahat yhteensä. Vuoden 2021 investointihankkeet ovat yhteensä 1,992 milj. euroa, joista merkittävimmät:

- Varhaiskasvatuksen tilatarpeet 1,2 milj. €
- Puukoulun saneeraus 0,4 milj. €

- Kalustohankinnat, muut 0,210 milj. €
- Suunnitelmavuosien 2022 – 2023 suurimmat investoinnit ovat:
- Kaavateiden rakentaminen ja perusparannus
 - Jalmiinakodin tilatarpeet

Lainakannan muutokset – kunnan vieras pääoma – sijoitukset

Kunnan lainojen määrä oli 1.1.2020 6.733 €/asukas ja kokonaismäärä 18,6 milj. €. Vuoden 2020 lopussa lainojen määrä on noin 19,3 milj. € eli 7.140 €/asukas.

Talousarviossa pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 0,230 milj. €. Investointien rahoittamiseen voidaan purkaa sijoituksia ja/tai ottaa lainaa. Investointeja voidaan rahoittaa myös käyttöomaisuutta myymällä. Käyttötaloudessa on varattu lainojen korkokuluihin 210.000 euroa.

Vuoden 2021 investointimenot rahoitetaan lainanotolla 0,4 milj. euroa ja sijoituksia purkamalla 0,5 milj. €.

Kunnanhallituksen talousarviolainojen ottovaltuus

Kunnanvaltuuston hyväksymässä Perhon kunnan hallintosäännössä on päätetty, että kunnanhallituksella on ratkaisuvallta lainojen ottamiseen kunnanvaltuuston talousarviossa määrittelemissä rajoissa.

Vuoden 2005 aikana kunta on ottanut käyttöön kuntatodistukset. Kuntatodistukset ovat kuntien ja kuntayhtymien liikkeeseen laskemia lyhytaikaisia velkasitoumuksia. Laina-aika on vähintään yksi päivä ja alle yksi vuosi. Kuntatodistuksen kaupasta sovitaan puhelimitse, hinta määräytyy markkinakorkojen mukaan. Kunta avasi vuoden 2002 aikana luottolimitin Perhon Osuuspankkiin.

Talousarviossa olevien rakennusinvestointien ja maksuliikenteen hoitamiseksi kunnanhallitukselle annetaan valtuus maksuvalmiuden ylläpitämiseksi ottaa tilapäisluottoa tarvittaessa vuoden 2021 aikana enintään 7,0 milj. €.

4. PERHO – VUOSI 2021

4.1. PERHON TULEVAISUUSSEMINAARIT

Vuosi 2021 on kunnallisvaalivuosi ja kuntastrategiaa päivitetään uudelle valtuustokaudelle. Strategiatyö käynnistyy kevään aikana siten, että vaalien jälkeen järjestetään yhteinen valtuustoseminaari uudelle ja päättävälle valtuustolle kuntastrategia-teemalla. Vuoden 2022 talousarvion valmistelu käynnistetään uuden valtuuston kanssa kesäkuussa järjestettävällä valtuustoseminaarilla, jossa linjataan talousarvion valmistelua, tavoitteita ja toiminnan painopisteitä. Talousarvion valmistelun edetessä järjestetään vähintään yksi seminaari syksyllä, jossa tarkastellaan valmistelutilannetta ja täsmennetään talousarvion laadinnan linjauksia, mahdollisia muutoksia toiminnan painopisteisiin ja talousarviovuodelle määriteltäviä tavoitteita.

Valtuustoseminaareja ja -iltakouluja järjestetään tarvittaessa myös yksittäisistä, merkittävästi kunnan toimintaan vaikuttavista asioista.

TIEDOTTAMINEN

Annettujen tavoitteiden toteutumista seurataan 4 kuukauden välein laadittavissa osavuosisikatsauksissa, jonka lautakunnat käsittelevät kokouksissaan ja kunnanhallitus esittää tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja kunnanvaltuustolle. Ajantasaista tiedottamista henkilöstölle ja kuntalaisille lisätään. Henkilöstöinfot pyritään järjestämään kaksi kertaa vuodessa. Kunnan elinkeinopolitiikan toimenpiteitä pyritään nostamaan esille viestinnässä.

4.2. HENKILÖSTÖ - HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstömenot ovat sitovia. Täyttämättömien virkojen/toimien henkilöstömenojen säästöä ei voida käyttää palkkojen tarkistukseen tai muuhun tarkoitukseen ilman valtuuston hyväksymistä.

Avoimeksi tulevia virkojen ja toimien täyttämisessä kunnanhallitus harkitsee tapauskohtaisesti täyttämismenettelyn. Sijaisuuden täyttäminen tapahtuu talousarvion puitteissa hallintosäännön mukaan.

Sijaisten ottamisessa käytetään harkintaa, erityisesti lyhytaikaisissa (alle kolme päivää). Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa huomioidaan muissa yksiköissä olevan henkilöstön sijaistamismahdollisuus ja ulkopuolelta palkattavien sijaisten käytössä huomioidaan kokonaistaloudellisuus sekä opetuksen ja hoidon laatu.

Muiden hallintokuntien / osastojen osalta pääsääntö on, että sijaista ei hankita. Jos sijainen oltava, niin tällöin suositaan mahdollisuuksien mukaan tukityöllistettyä (palkkatuki).

Yli kolme päivää pidemmistä sijaisuuksista päättää osastopäällikkö (vakituisten virkojen täyttöluvat anotaan edelleen kunnanhallitukselta).

Palkattomien virka- ja työvapaiden pitämistä suositellaan, mahdollisuuksien mukaan pyritään välttämään sijaisen palkkaamista.

4.4. HANKINNAT

Hankinnat tehdään määrärahojen puitteissa ja noudatetaan kunnanvaltuuston hyväksymiä hankintaohjeita sekä niiden perusteella annettuja määräyksiä ja ohjeita sekä EU:n direktiivejä. Hankinnoissa hyödynnetään hankintarenkaan mahdollistamat edut.

4.5. TALOUSARVIOMUUTOKSET

Talousarviovuoden aikana seurataan valtionosuusviranomaisten ratkaisuja. Mikäli tuloperusteissa tapahtuu vähennyksiä, kunnanhallituksella on valtuus antaa ohjeita talousarvion kattamiseksi.

Kunnanhallituksella on oikeus hyväksyä paikallisia virka- ja työehtosopimuksia talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.

4.6. ELINKEINOTOIMINTA JA YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Elinkeino- ja elinvoimapolitiikan vahvistaminen kunnan toiminnassa on keskeinen tekijä kunnan tulevaisuuden kannalta. Elinkeino toiminnan vahvistamisessa ja yritystoiminnan kehittämisessä keskeisiä toimijoita ovat vuonna 2021 Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy.

Perhon Kehitysyhtiö on uudistamassa strategiaansa, huomioiden kunnan markkinoilla tapahtuvien toimintojen yhtiöittämisen mahdollisesti tuomat lisätehtävät. Yhtiöittämisen valmistelut ovat edelleen talousarviota laadittaessa käynnissä, mutta päätöksiä ei ole tehty. Toimenpiteet tarkentuvat yhtiöittämistä koskevien päätösten jälkeen.

Elinkeinojen kehittämisen painopistealueita ovat kuntastrategian suuntaisesti:

- Yritysneuvonta ja -kehittäminen (Kosek Oy)
- Yritysten yhteistyön aktivoiminen
- Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen
- Sidosryhmäyhteistyö
- Tilahallinta, teollisuus- ja toimitilat
- Kehittämishankkeet
- Rahoitusneuvonta (Kosek Oy)
- Työllisyyden hoito

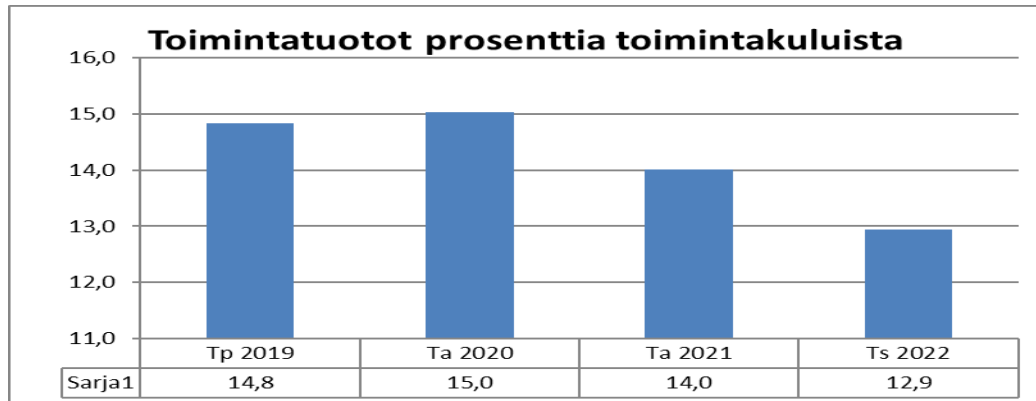
4.7. TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2022 JA 2023

- Kunnallisverontulojen arvioidaan suunnitelmakaudella kasvavan vuosittain. Kiinteistöverotulot kasvavat suunnitelmakaudella tuulivoimapuistojen käynnistymisen ansiosta.
- Käyttötalouden valtionosuuden muutokset on arvioitu VM:n tuottaman kuntien painelaskelmien mukaisesti suunnitelmavuosille 2022 - 2023.
- Käyttötalousmenot eivät voi kasvaa suunnitelmakaudella.

4.8. TULOSLASKELMAN JA RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulorahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden savuttamista mittaavat tunnusluvut.

Myynti ja maksutulojen osuudelle kunnan toimintamenoista voidaan asettaa tavoitearvo. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla: **toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**.

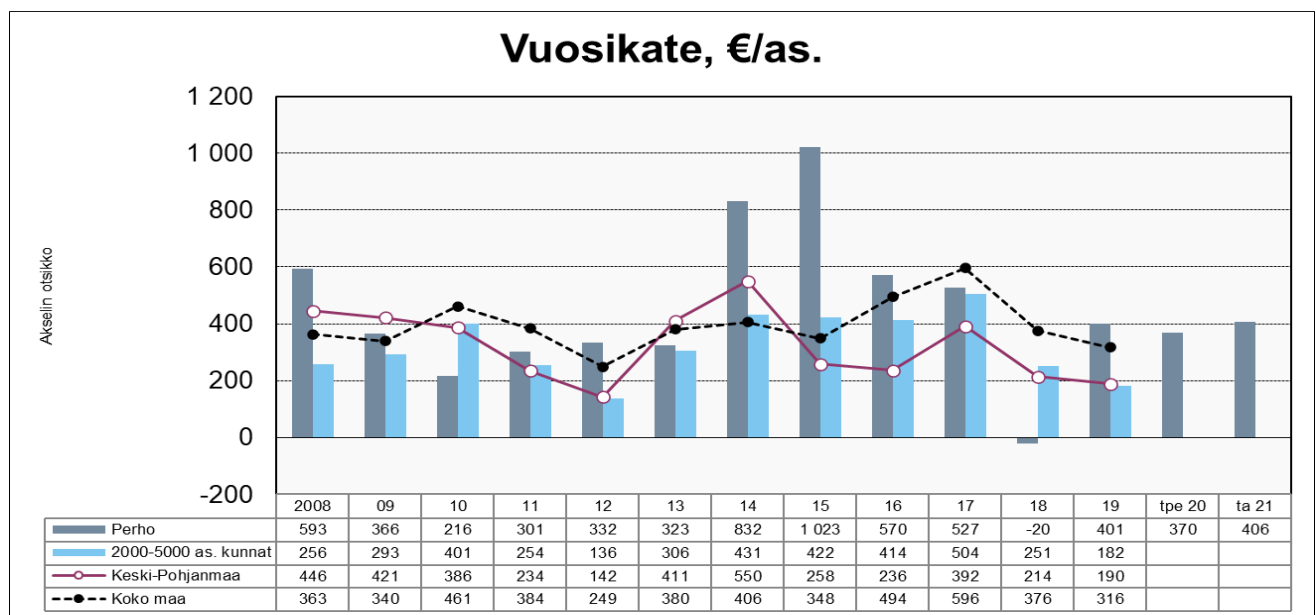
Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnuslukua voidaan tulkita siten, että maksurahoituksen osuuden kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

Tunnusluku on 56,4 %. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. (Keskimääräinen investointien omahan-kintameno määräytyy tp 2019 – ts 2023 poistonalaisten investointien keskimäärästä, 1,770 milj. €.)

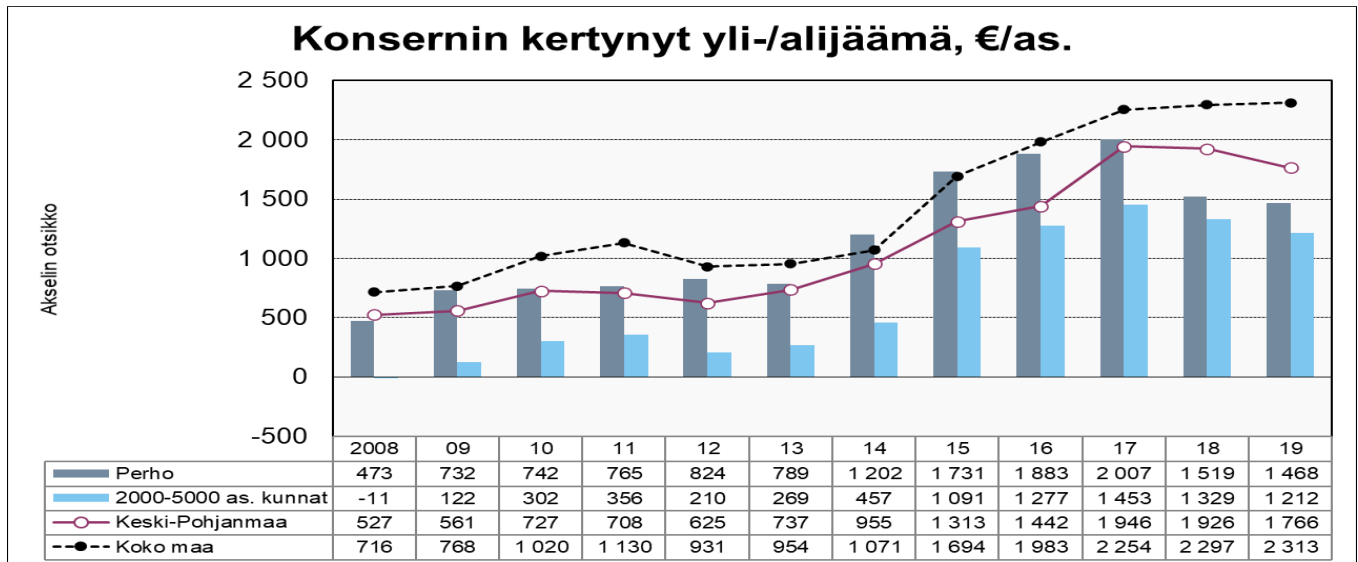
Vuosikate euroa/asukas

Vuosikatteelle saadaan kuntakohtainen tavoitearvo, kun keskimääräinen vuotuinen investointitaso jaetaan asukasmäärällä. Tavoitearvo on 653 euroa/asukas. Vuosikate talousarviossa olisi tavoitearvolla 1,770 milj. euroa, ta 2021 on 1,1 milj. euroa.

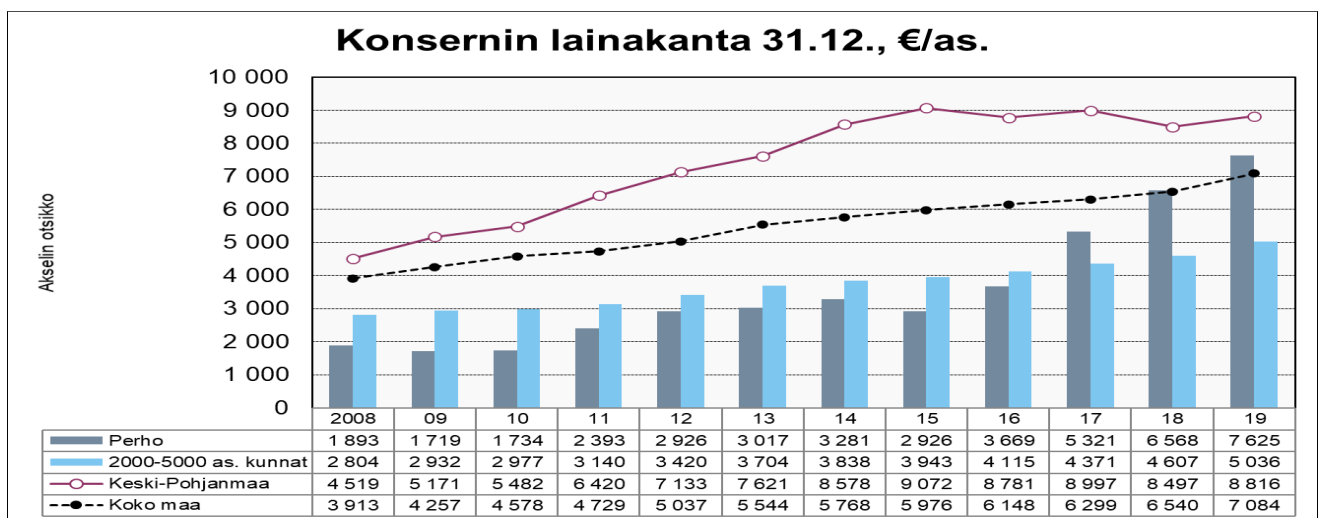
Taseen kertynyt yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustarve voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tulohistoria. Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Tavoitearvon tulisi olla vähintään 300 – 400 euroa asukas.

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Vuoden 2021 lainanhoitokate on 0,50.

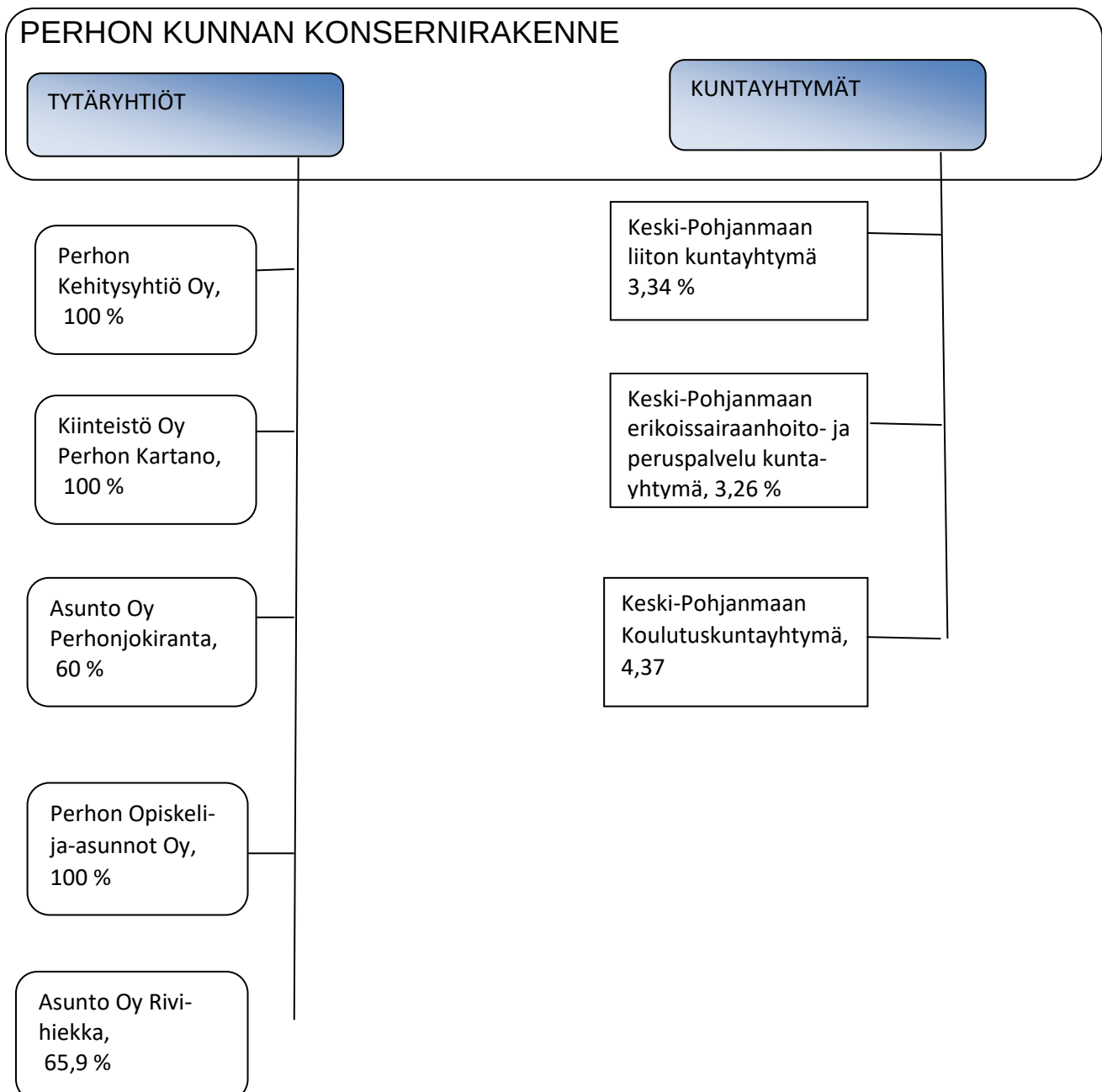

KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2021

Kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt: Perhon Kehitysyhtiö 100 %, Kiinteistö Oy Perhon Kartano 100 %, Perhon Opiskelija-asunnot Oy 100 %, As Oy Perhonjokiranta 60 % ja As Oy Rivihiekka 65,9 % sekä kuntayhtymät Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Keski-Pohjanmaan Koulutuskuntayhtymä ja Keski-Pohjanmaan liitto.

Perhon kunnan markkinoilla tapahtuvien toimintojen osalta yhtiöittämisselvitys on menossa. Tavoitteena on, että yhtiöittäminen voidaan toteuttaa vuoden 2020 alusta, jolloin se vaikuttaa myös talousarvioon. Muutokset talousarvioon käsitellään talousarviomuutoksina erillisinä päätöksinä.

Yhtiöittämisselvitys koskee ensivaiheessa kunnan suoraan vuokraamia asuntoja sekä teollisuus- ja yritystoimitiloja.

PERHON KEHITYSYHTIÖ OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on toimia kunnan alueella yritys- ja elinkeinotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi. Vuonna 2021 yhtiön toimintaan vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintojen yhtiöittäminen. Tavoitteena on ollut, että kunnan omistamat teollisuus- ja yritystoimitilat siirtyvät yhtiöittämisessä Perhon Kehitysyhtiön hallintaan. Päätökset tästä tehdään yhtiöittämiselvityksen valmistuttua. Yhtiö on laatinut kuntastrategiaa toteuttavan strategian, joka vahvistetaan yhtiöittämisen tapahduttua. Yhtiön toiminta painottuu tarvittavien kehittämistoimenpiteiden esille nostamiseen ja valmisteluun sekä saattamiseen kunnan päätöksentekoon ja yhtiöittämisen toteutuessa toimitilojen hallinta tulee olemaan yhtiön toiminnassa merkittävässä roolissa. Toimitusjohtajan tehtävät ovat sisältyneet kunnanjohtajan tehtäväkuvaan, eikä yhtiöllä ole palkattua työvoimaa. Näiltä osin toiminta ei vastaa hallintolain 28 § 5 momentin vaatimuksia ja yhtiön toimitusjohtaja järjestely on tarkasteltava lain vaatimuksen mukaiseksi viimeistään yhtiöittämisen toteutuessa.

Strateginen painopiste	Toimenpide	Mittari
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	Kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä (Yhtiön strategialuonnoksessa yritysten yhteistyön aktivoiminen ja tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen) Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen (Yhtiön strategialuonnoksessa kehittämishankkeet ja tilahallinta)	Yritysten määrän kehitys Työpaikkojen määrän kehitys Alan yritysten määrän kehitys
Vahva kuntatalous	Yhtiöittämisen toteuttaminen teollisuus- ja toimitilojen osalta	Toteutunut

Riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen tavoite	Riski-/epävarmuustekijä	Toimenpide
Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisjärjestely ei synnyttä toimintakykyistä yhtiötä. Toimitusjohtajan tehtävien järjestely	Huolehditaan yhtiön toimintakyvystä Osa-aikainen rekrytointi

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Vuonna 2020 yhtiön toimintaan vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintojen yhtiöittäminen. Tavoitteena on ollut, että kunnan omistamat ja suoraan vuokraamat (ei yhtiöissä) siirtyvät yhtiöittämisessä Kiinteistö Oy Perhon Kartanon hallintaan. Päätökset tästä tehdään yhtiöittämisselvityksen valmistuttua.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositatsauksen yhteydessä.

PERHON OPISKELIJA-ASUNNOT OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositatsauksen yhteydessä.

ASUNTO OY RIVIHIEKKA

Kunnan 65,9 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
--

Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositatsauksen yhteydessä.

ASUNTO OY PERHONJOKIRANTA

Kunnan 60 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Tavoite / Viihtyisä ja vetovoimainen kunta painopisteellä
Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %. Yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kulut voidaan kattaa tulorahoituksella. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma ajan tasalla; asuntokannan kuntotason ylläpitäminen on toteutettava vuotuisin peruskorjaustoimin. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.

	Asuntojen lkm	Vuokra €/m²	Sis. lämpö	Lämmitys- muoto
Kiinteistö Oy Perhon Kartano - Eeronkuja 2-4, rak. 1988-9 - Kiveläntie 855, rak. 2009	15 2	7,64 8,00	x x	kaukolämpö maalämpö
Perhon Opiskelija-asunnot Oy Riihikankaantie 1, rak 2005	7	8,50 – 9,50	x	maalämpö
As Oy Rivihiikka Tuomaankuja 2, rak 1985-1992 kunta omistaa 65,9 % yksityisillä 34,1 %	yht. 9 6 3	5,25		sähkölämmitys
As Oy Perhonjokiranta Vehtarinkuja 6 kunta omistaa 60 % yksityisillä 40 %	yht. 5 3 2	10,00	x	kaukolämpö
Yhteensä kunnan omistamia	33			

KÄYTTÖTALOUSOSA

KUNNANHALLITUS

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 (1000 €)	TS 2023 (1000 €)
Toimintatuotot	359.070	302.300	192.300	207	212
Toimintakulut	-13.016.262	-13.276.590	-13.725.610	-13.720	-13.726
Toimintakate	-12.657.192	-12.974.290	-13.533.310	-13.514	-13.514
Poistot ja arvonalent.	-21.857	-19.500	-30.960	-31	-31

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Tilivelvollinen Keskusvaalilautakunta

Vaalien tehtävänä on vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut Perhon kunnassa. Tehtävänä on mm. yleisen ennakkoäänestyksen, laitos- ja kotiaäänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, äänestystuloksen laskenta ja vahvistus, tiedottaminen sekä vaaliorganisaation koulutus.

Vuonna 2021 on kuntavaalit. Vuonna 2022 ei ole säännönmukaisia vaaleja, vuonna 2023 on eduskuntavaalit.

Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa sekä ensimmäisissä maakuntavaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	8 803				5
Toimintatuotot	8 803				5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 648		-3 940		-4
Palvelujen ostot	-5 216		-750		-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-546		-100		0
Muut kulut			-400		0
Toimintakulut	-10 410		-5 190		-5
- ulkoiset	-6 021				
- sisäiset	-4 389				
TOIMINTAKATE	-1 607	0	-5 190	0	0
- ulkoinen	2 782		-5 190		
- sisäinen	-4 389		0		

Tunnusluvut	Tp 2019	Ta 2020	Ta 2021	Ts2022	TS 2023
Äänioikeutettujen määrä				ei	
eduskuntavaalit	2 096				
EU-vaalit	2 083	ei			
Äänestys%/eduskuntavaalit	66,7	vaa-		vaa-	v. 2023
Äänestys%/presidentinv. ed. 64,6		le-		le-	
Äänestys%/kuntavaalit ed. 68,6		ja	v. 2021	ja	
Äänestys%/EU-vaalit	32,2				
Äänestys%/Maakuntavaalit					
Prosessivirheen vuoksi hylätyt äänet					

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa ja kunnan hallintosäännössä. Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuspalveluiden kustannukset. Tarkastuslautakunnan sihteerin työt tuotetaan kunnan omana toimintana.

Tilintarkastuksen tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
 - 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
 - 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
 - 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
 - 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;**
 - 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
 - 7) valmistettava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.
- Kunnanvaltuuston valitsema tilintarkastaja kaudelle 2020-2021 on BDO Audiator Oy.

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 854	-4 200	-4 200	-4	-4
Palvelujen ostot	-11 529	-15 150	-15 150	-15	-15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175	-100	-100	0	0
Muut toimintakulut	-76	-550	-550	-1	-1
Toimintakulut	-14 634	-20 000	-20 000	-20	-20
TOIMINTAKATE	-14 634	-20 000	-20 000	-20	-20
<i>Muutos</i>		37 %	0 %	0 %	0 %

Tunnusluvut	Tp 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Määrätavoitteet:					
- tarkastuspäivät/v	12,3	12	12	12	12
- kokousten lukumäärä	8	10	10	10	10
Hallintokuntavierailut/ johdon tapaamiset	6	5	5	5	5

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	873 818	915 600	836 680	837	837
Tuet ja avustukset	85 079	45 000	35 500	36	36
Muut toimintatuotot	11 663	29 800	29 800	30	30
Toimintatuotot	970 560	990 400	901 980	902	902
- ulkoiset	350 268	302 300	192 300	207	207
- sisäiset	620 292	688 100	709 680	695	695
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-745 491	-804 320	-796 880	-797	-797
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-11 097 206	-11 264 100	-11 630 670	-11 631	-11 631
Muiden palvelujen ostot	-1 032 827	-1 017 340	-1 126 740	-1 127	-1 127
	-12 130	-12 281	-12 757		
Palvelujen ostot	032	440	410	-12 757	-12 757
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 132	-26 980	-23 830	-24	-24
Avustukset	-179 912	-179 500	-179 500	-180	-180
Muut toimintakulut	-24 867	-45 710	-47 060	-47	-47
	-13 106	-13 337	-13 804		
Toimintakulut	434	950	680	-13 805	-13 805
- ulkoiset	-12 995 608	-13 206 590	-13 700 420	-13 701	-13 701
- sisäiset	-110 826	-131 360	-104 260	-104	-104
	-12 135	-12 347	-12 902		
TOIMINTAKATE	875	550	700	-12 903	-12 903
- ulkoinen	-11 626 408	-11 790 810	-12 297 280	-12 312	-12 312
- sisäinen	509 467	556 740	605 420	591	591
Muutos , toimintakate		1,7 %	4,5 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-21 857	-19 500	-30 960	-31	-31
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-12 157 731	-12 367 050	-12 933 660	-12 934	-12 934

Yleishallintopalvelut

Yleisjohto ja talous

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalue tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tehtäväalueeseen kuuluvat yleishallinnon palvelut (kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat, hallintopalvelut sekä toimisto-, talous- ja tietohallintopalvelut). Kunnanhallitus hoitaa kunnan talouden ja peruspalvelut, huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista sekä elinvoimaisen ja tasapainoisen elinkeinorakenteen kehittämisestä sekä metsänhoidosta ja myynnistä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valmistelee talouden sopeuttamisen vaatimat organisaatiomuutokset, valvoo eri toimielinten ja kuntakonsernin sekä liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista, edustaa kuntaa, käyttää puhevaltaa sekä antaa tarvittaessa ohjeita.

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä ja sivistys- ja hallintojohtaja yleishallinnon osastopäällikkönä, henkilöstöpäällikkönä ja palkka-asiamiehenä. Yleishallinto toimii kunnanjohtajan apuna kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnallisesta edunvalvonnasta ja yhteistoimintaosuuksista (Kuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto ym.), kunnan asioiden tiedottamisesta sekä työmarkkinatuen kunnatoimista.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 sekä investointiohjelman ja talousarvion sisältämien toimenpiteiden toteuttaminen Yhtiöittämisen toimeenpano	Talousarvion toteutumisen seuranta, mittarina raportointi ja ohjaustoimet poikkeamien ilmetessä Henkilöstösuunnitelman toteutuminen, mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet Yhtiöittämisen loppuunsaattaminen ja siitä johtuvien henkilöstöjärjestelyjen toteuttaminen. Mittareina yhtiöiden toiminnan vakauttaminen ja päivitetty tehtäväkuvat	
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen	Aktiivinen elinkeinopolitiikka, mittarina uusien yritysten perustanta (+ 10) Työllisyyspalvelujen tarjoaminen paikallisesti ja osana maakunnallista kokonaisuutta Mittarina työttömyysaste	
Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	Päiväkotinvestoinnin loppuunsaattaminen ja siitä johtuvien henkilöstöjärjestelyjen toteuttaminen. Mittarina henkilöstön määrä vrt. Talousohjelma 2019-2022 Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen, mittarina toimenpiteiden näkyminen TEA-viisari indikaattoreissa ja kuntajohdon TEA-viisarin kyselyjen vastaamis-% 100	

Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)	Tepa-paikkojen lisääminen Jalminakotiin, mittarina +4 paikkaa (2021;36 paikkaa)	
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen	Hyvinvointityöryhmän säännölliset kokoontumiset ja tapahtumat, mittarina kokoontumisten ja osallistujien määrä	
Viestintä on avointa ja aktiivista	Kunnan viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen, mittarina muutotase	
Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Työtyytyväisyyskyselyn toteuttaminen, mittarina toteutunut kysely sekä vastaus-% nousu ja tulosten paraneminen	
Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Edunvalvontatyö, mittarina kuntalaispalaute (itsearviointi)	

YLEISHALLINTOPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot	2 429				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-343 177	-348 280	-392 610	-393	-393
Palvelujen ostot	-284 680	-299 550	-314 290	-314	-314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000	-9 050	-7 700	-8	-8
Avustukset	-76 353	-75 000	-25 000	-25	-25
Muut toimintakulut	-12 946	-24 710	-25 210	-25	-25
Toimintakulut	-722 156	-756 590	-764 810	-765	-765
Toimintakate	-719 727	-756 590	-764 810	-765	-765
Poistot ja arvonalentumiset	-514				
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-720 241	-756 590	-764 810	-765	-765

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kunnanvaltuuston kokoukset	9	12	12	12	12
Kunnanhallituksen kokoukset	19	32	32	32	32
Taloushallintopalveluja käyttävät organisaatiot lkm	6	6	6	6	6

Tukipalvelut: Henkilöstöhallinto, Toimistopalvelut

Tilivelvollinen: Sivistys- ja hallintojohtaja

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa. Henkilöstöhallinnossa hoidetaan omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimitaan kunnan asiantuntijatahona henkilöstöasioissa. Henkilöstöhallinto vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yhteistyöryhmässä. Työterveyshuollon palveluista vastaa Työplus Oy. Työter-

veyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito.

Tehtäväalue hoitaa koko kunnan henkilöstön työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen ja työ- ja tyky-toiminnan. Kaikki kustannukset vyörytetään tilinpäätöksessä hallintokunnille henkilöstömäärän suhteessa.

Toimistopalveluiden tehtäväalue **hoitaa koko kunnan** kirjanpidon, raha- ja maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, toimisto- ja it-palvelut palvellen kunnanhallitusta, kunnanvaltuustoa, kuntalaisia, hallintokuntia, viranhaltijoita, työntekijöitä sekä kaikkia kunnan yhteistyötahoja.

Tehtäväalueen tuottamia isännöinti- ja/tai kirjanpito- ja/tai palveluja käyttävät myös kunta-konserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Perhon Kartano, Perhon Opiskelija -asunnot Oy, As Oy Rivihiekka ja Perhon Kehitysyhtiö Oy sekä As Oy Perhonjokiranta.

Tehtäväalueella tulee suorittaa sille kuuluvat toimisto-, (talous-) ja henkilöstöhallinto- sekä tukipalvelutehtävät mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä hyvän asiakaspalveluperiaatteen mukaisesti. Tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikutavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistumalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn aktiivinen seuranta, työolosuhteiden parantaminen, työhyvinvointikorttikoulutuksen hyödyntäminen, työnohjaus, mittarina toteutuneet toimenpiteet Työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon kumppanuuspohjainen toiminta (kehittäminen), mittarina toteutuminen Sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen, mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi Asianhallintajärjestelmän versionvaihto, Dynasty 10, mittarina version onnistunut vaihto ja TOJ/TOS-loppuunsaattaminen	
Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Tiedonhallintalain vaatimusten täyttäminen, tiedonhallintamallin käyttöönotto, palveluprosessien ja tietovarastojen kuvaaminen mittarina tiedonhallintamallin käyttöönotto Palvelutarjonnan aktiivinen kehittäminen, mittarina sähköisten palveluiden määrä esim. sähköiset lomakkeet, kuntalaischat	

--	--	--

TUKIPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	630 774	695 600	716 680	717	717
Tuet ja avustukset	85 079	45 000	35 500	36	36
Muut toimintatuotot	1 157	4 800	4 800	5	5
Toimintatuotot	717 010	745 400	756 980	757	757
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-393 495	-449 010	-394 330	-394	-394
Palvelujen ostot	-277 379	-287 960	-304 710	-305	-305
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 179	-17 930	-16 130	-16	-16
Muut toimintakulut	-5 026	-10 000	-10 850	-11	-11
Toimintakulut	-696 079	-764 900	-726 020	-726	-726
Toimintakate	20 930	-19 500	30 960	31	31
Poistot ja arvonalentumiset	-20 930	-19 500	-30 960	-31	-31
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	0	-39 000	0	0	0

Työllisyyden edistäminen

Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnan maksettavaksi/hoidettavaksi. Työllisyyden hoidon osalta yhteistyötä maakunnan kuntien välillä tiivistetään käynnistämällä Työllisyyden kuntakokeilu vuoden alusta Kokkolan kaupungin koordinoimana. Työpajatoimintaa hankitaan Kokkotyösaatiön tuottaman edellisvuosien tapaan.

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-12 956	-15 000	-15 000	-15	-15
Avustukset	-70 552	-101 000	-101 000	-101	-101
Toimintakulut	-83 507	-116 000	-116 000	-116	-116
Toimintakate	-83 507	-116 000	-116 000	-116	-116

Elinkeinojen edistäminen

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy: Yrityspalvelut ja hanketoiminta, Kuntamarkkinointi, Nuorten työllistämistuki ja Joukkoliikenne

Perhon Kehitysyhtiö Oy on Perhon kunnan 100 % omistama kehitysyhtiö, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä.

Kosek Oy:ltä (Kokkolanseudun Kehitys Oy) ostettava elinkeino-/yritysneuvonta ja hankepalvelut (Yrityskehittäjän asemapaikka Perho) tuottaa yritysten perustamis- ja rahoitusneuvontaa sekä kehittämishankeneuvontaa. Yhteistyö mahdollistaa perholaisten yritysten käyttöön koko Kosek Oy:n yrityskehittäjähenkilöstön osaamisen. Kosek Oy:n perustoiminnan rahoitus on vuonna 2021 20,90 €/asukas.

Kehittämishankkeissa, joissa Perhon kunta on osarahoittajana, hallinnoivien yhteistyöorganisaatioiden (mm Kosek Oy, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Centria ja Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä) projektihenkilöstö on käytettävissä projektikohtaisiin toimenpiteisiin alueen yrityksissä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisen loppuunsaattaminen ja yhtiöiden toiminnan vakauttaminen, mittarina toteutuminen	
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	Aktiivinen elinkeinopolitiikka, mittarina uusien yritysten perustanta (+ 10) Työllisyyspalvelujen tarjoaminen paikallisesti ja osana maakunnallista kokonaisuutta. Mittarina työttömyysaste Aktiivinen vaikuttaminen toimialan kasvuun. Mittarina toimialan yritysten määrä ja liikevaihdon kehittyminen.	
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Toimijoiden välisen yhteistyön aktivoiminen, mittarina osallistujamäärä tilaisuuksissa ja tapahtumissa	
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen, mittarina palvelujen tunnettuus asiakaskyselyssä Yritysneuvonnan ja -kehittämisen aktiivinen tarjonta ja toteuttaminen, mittarina asiakaskontaktien määrä.	

ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 449	-2 330	-3 640	-4	-4
Palvelujen ostot	-384 526	-316 880	-397 050	-397	-397
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-169				
Avustukset	-26 719	-40 000	-40 000	-40	-40
Muut toimintakulut	-6 585	-10 000	-10 000	-10	-10
Toimintakulut	-420 448	-369 210	-450 690	-451	-451
Toimintakate	-420 448	-369 210	-450 690	-451	-451

Maaseutupalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala, maaseutuasiamies Seija Klemola

Maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyjä tehtäviä hoitaa Maaseutuyksikkö KaseKa, johon myös Perho kuuluu. Maaseutuyksikön toiminta kuuluu hallinnollisesti Lestijärven kunnan maaseutulautakunnan alaisuuteen.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kannuksen kaupunki ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltija hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetty viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi. Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa.

Toimenpiteet

Hoidetaan maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan. Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille. Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämisspalaverihin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan maaseudun kehittämishankkeisiin. Henkilöstö osallistuu ja kuuluu pääasiallisen työpisteensä työtoimintaan.

Laatutavoitteet

Kunnan tavoitteena on, että maksatus saatetaan järjestelmässä hyväksytty tilaan yhden kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistumisesta. Tukihaun tallennukset tehdään 20.6. mennessä. Päätökset viljelijöille toimitetaan kahden kuukauden sisällä maksatuksesta. Takaisinperintöjen osalta tavoitteena on, että takaisinperintäpäättös tehdään kuuden kuukauden sisällä takaisinperinnän perusteen muodostumisesta.

Tuotantotavoitteet

Maaseututoimi pysyy annetussa raamissa.

Tunnusluvut	Tp 2017	Tp 2018	Tp 2019	Ta 2020	Ta2021
Aktiivituloja, lkm	114	113	109	107	104
Peltoa viljelyksessä, ha	5 790	5 785	5 858	5 800	5 900
Aktiivituloilla peltoa keskim. ha	50,8	51,20	53,74	54	56,7
Maksetut tuet, milj. €	5,0	5,17	5,22	5,0	5,2

MAASEUTUPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 371	-4 700	-6 300	-6	-6
Palvelujen ostot	-52 816	-53 450	-51 190	-51	-51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-785				
Muut toimintakulut	-6 290	-13 500	-13 500	-14	-14
Toimintakulut	-66 262	-71 650	-70 990	-71	-71
Toimintakate	-66 262	-71 650	-70 990	-71	-71

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy Sosiaali- ja terveyspalvelut, Erikoissairaanhoidon ja Ympäristöterveydenhuolto

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymän, Soiten tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännönmukaiset laaja-alaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli, Kokkola ja Kruunupyy.

Kokkolan kaupunki järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite on sosiaali- ja terveydenhuollon syvään toiminnalliseen integraatioon perustuva kuntayhtymä, jonka toiminta ja hallinto pohjautuu seuraaviin strategiaan painopisteisiin (Soiten TA 2021 valmistelu aineistosta):

1. Ennakoivat ja ehyet palveluketjut ihmisen tukena lähellä arkea
2. Arvostettu ja osaava henkilöstö toiminnan perustana
3. Päivystävä keskussairaala alueella
4. Vaikuttavuutta monimuotoisilla palveluilla ja taloudellisesti kestäville rakenteilla

Soiten toiminnalle määritellyt kriittiset menestystekijät ovat:

1. Ennaltaehkäisy ja oikea-aikainen vaikuttava palvelu
2. Laadukas sekä turvallinen hoito ja palvelut
3. Saavutettavuus - takaaajana monipuoliset palvelumuodot, onnistunut palvelumuotoilu sekä digitaalisten palveluiden ensisijaisuus
4. Osallisuus ja osallistaminen
5. Kustannustehokkuus ja kustannustietoisuus
6. Myönteinen työnantajakuva – arvostettu ja hyvinvoiva henkilöstö
7. Johtamisen rohkeus ja avoimuus
8. Tiedolla johtamisen työvälineet operatiivisen ja strategisen johtamisen käytössä
9. Moniammatillinen yhteistyö ja toiminnallinen integraatio
10. Ketteryys (hallitusti ja huolellisesti)

Soiten toiminnan arvopohja tukeutuu hyväksyttyyn arvopohjaan:

1. Ihminen keskiössä
2. Arvostava kohtaaminen
3. Avoimuus
4. Osallisuus
5. Vastuullisuus
6. Yhdenvertaisuus

Soiten toimintaideologia on integraation edelleenvahvistaminen. Tätä kautta voidaan sekä parantaa alueen ihmisten palveluita että parantaa palvelutuotannon tuottavuutta ja hillitä kustannuskehitystä.

Soiten alueen sote-kustannusten taso on osoittautumassa alueen jäsenkuntien taloudellista kantokykyä korkeammaksi. Keväällä 2019 käynnistettiin talouden tasapainottamisohjelman valmistelu, joka ei kuitenkaan päätöksenteossa tuottanut tarpeeseen nähden riittävää rakenteellista kustannussäästöä. Tavoitteena on saavuttaa tarvevakioituissa sote-kustannuksissa maan keskiarvotaso.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit suunnitelmakaudelle 2021-2023:

Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Osaamisen vahvistaminen	- Verkko-opetuksen lisääminen online ja tallenteilla - Panostetaan henkilöstön perehdytykseen ja mentorointiin - Esimiesten perehdytystä kehitetään ja heille suunnataan laaja-alainen integraation huomioiva perehdytys Soiten johtamistehtävään	- Jokainen työntekijä on osallistunut ammatilliseen täydennyskoulutukseen - Oman koulutuspalvelun tuottamat koulutuspäivät puolet täydennyskoulutuksesta - Henkilöstön perehdytyksen verkkosovellus päivitetty v. 2021 loppuun mennessä - Jokaisella esimiehellä on johtamistutkinto, useamman vuoden tavoitteena	
Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen	- Korvaavan työn mallin hyödyntäminen - Esimiestyön koulutuksellinen tukeminen ja rohkaisu henkilöstöjohtamisessa tarttua työntekijän tilanteeseen - Varhaisen tuen sisällöllinen kehittäminen ja vartu-keskustelujen hyödyntäminen - Aktiivinen tuki psykososiaalisissa kuormitus tilanteissa toteutuu työterveyshuollon kanssa yhteistyössä - Korostetaan jokaisen työntekijän aktiivisuutta ja vastuuta omasta työssäjaksamisesta ja myönteisen työpaikkailmapilrin luomisesta	- Vartu-keskustelut käyty ajoissa 100%: sesti - Kehitys- ja tavoitekeskustelut käyty 100%:sesti - Työtyytyväisyyskysely 1 krt/vuosi , tavoite hyvä - Sairaspoissaolojen määrä vähentyy edelliseen vuoteen - Sairaspoissaolojen määrä Sote verrokiryhmässä ovat alle keskiarvon vuonna 2021	
Henkilöstön saatavuus - myönteinen työnantajakuva	- Soiten brändikirjan ja markkinointiviestintästrategian hyödyntäminen työnantajakuva parantamisessa - Ollaan aktiivisia sosiaalisessa mediassa ja tehdään aktiivista yhteistyötä median, oppilaitosten ja yliopistojen kanssa - Opiskelijoiden mentorointi ja hyvä harjoittelukokemus	- Henkilöstön oman työnantajan suosittelevaksi NPS > 80% - Hyvä tulos opiskelijoiden suosittelevaksi mittarissa - Sairaanhoidoilla CLES vähintään 9 - Nuorten lääkäreiden yhdistyksen arvio 4-5/5 - Vakanssien täyttöasteen nousu (tehtävissä joissa on työvoimapulaa)	
Resurssien tehokas käyttö	- Henkilöstön osallistaminen oman toiminnan ja omien prosessien kehittämiseen - Edellytetään henkilöstöresurssien liikkuvuutta ja kohdentamista joustavasti eri yksiköiden välillä - Täyttöluvut ja vakanssien siirrot, eläkepoistumat, uudet resurssitarpeet tehdään resurssipankin kautta	- Henkilöstöresurssien kokonaiskäyttöä koordinoitua ja ohjataan linjajohdon lisäksi resurssikeskuksen kautta perusteena käyttöasteet ja toiminnanohjaus – malli käytössä 2021 - Resurssikeskuksen kotiasastopäivät vähenevät - Ulkopuolisen sijaisten käyttö hoitotyössä vähenee	

Prosessien näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Ehjä, katkeamaton sekä vaikuttava asiakas- ja potilaspolku	- Digihoitopolkujen käyttöönotto - Henkilöstö, asiakkaat ja muut sidosryhmät ovat mukana prosessien ja hoitoketjujen kehittämisessä - Tiivis yhteistyö jäsenkuntien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi - Syvennetään toiminnallista integraatiota arjen työssä - Palvelualuejohdon yhteistyön tiivistäminen	- Terveyskylä ja Omaolo käyttöönotettujen digihoitopolkujen määrä - Valtakunnalliset mittarit: - Hoitotakuu toteutuu terveydenhuollon palveluissa - Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat sosiaalipalveluissa - Potilaan usintakäyntimäärä vähentynyt	
Avohoidon ja -palveluiden sekä peruspalveluiden vahvistaminen	- Vastaanotto prosessin uudistaminen - Uuden Sote-keskus palvelun kehittäminen - Resurssit siirretään avohoitoon ja -palveluihin	- Uudistettu vastaanotto prosessi käytössä koko Soiten alueella 2021 loppuun mennessä - Kotona asuvien määrä Soiten alueella kasvaa kaikissa asiakasryhmissä	
Teknologisten ratkaisujen lisääminen palvelun tuottamisessa	Lisätään systemaattisesti etähoitoa, robotikkaa, sensortechnologiaa ja tekoälyä niillä palvelualueilla missä saadaan parhaat hyödyt	- Teknologisten ratkaisujen käyttö lisääntynyt vuodesta 2020 - Teknologisten ratkaisujen käyttö laajentunut uusiin käyttötarkoituksiin	
Hankkeet (TSOTEK ja RU) osa Soiten prosessien kehittämistä	Hankkeet pidetään osana Soiten johtamista ja prosessien kehittämistä	Hanketyön tuloksia alettu hyödyntää Soiten palvelujen järjestämisessä	
Tiedolla johtaminen	- Johtaminen perustuu ajantasaiseen ja oikeaan mitattavaan tietoon joka tuotetaan automaattisesti johdon avuksi - Hyödynnetään kansallisesti rakennettuja mittaristoja (esim. sote-palvelupaketit, THL)	Keskeisimmät mittarit on otettu käyttöön ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä	

Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakaslähtöinen toimintatapa ja avoin palveluhenkilöinen organisaatiokulttuuri	- Ennakkovaikutusten arviointi menetelmää hyödynnetään merkittävien palvelurakenne muutosten suunnittelussa - Systemaattinen asiakaspalautteen kehittäminen ja tiedon hyödyntäminen palveluprosesseissa - Laajennetaan viranhaltijapäätösten näkyvyyttä Soiten verkkosivuilla	- Ennakkovaikutusten arviointeja on tehty vähintään 4/vuosi - Roidu-asiakaspalautteiden suosittelevuusindeksi (NPS) on palveluittain vähintään vuoden 2020 tasoa - Qpro-asiakaspalautteen ka. vähintään 4,0 - Saatu asiakaspalautte näkyvyyttä toiminnan kehittämisessä - Viranhaltijapäätösten näkyvyys nettisivuilla laajentunut vuodesta 2020	
Soiten palvelut löydetään ja saavutetaan yhä useammin etänä ja sähköisesti	- Viestintää kehitetään asiakaslähtöisemmäksi ja painotetaan sähköisiä palveluita - Lisätään Soiten tunnettavuutta markkinoinnin ja eri viestinnän keinoin - Soiten verkkosivujen uudistaminen 2021	- Sähköiset palvelut lisääntyvät - Verkkosivujen saavutettavuus-indeksi luku kasvaa - Myönteinen näkyvyys mediassa on lisääntynyt ja sosiaalisen median kanavien tavoitettavuusmäärät ovat kasvaneet - Terveyskylä ja Omaolo otettu käyttöön	
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen hoidossa ja palveluiden kehittämisessä	- Raadiit ja neuvostot toimivat aktiivisesti ja niiden tekemät kehittämis ehdotukset hyödynnetään toiminnan suunnittelussa - Asiakaskokemusten hyödyntäminen kehittämisessä	- Maakunnalliset vammais- ja vanhusneuvostot toimivat säännöllisesti - Asiakasraatien, neuvostojen, kokemusasiantuntijoiden sekä asiakaskehittäjäryhmien lausunnot näkyvät päätöksenteossa	

Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Kustannustehokkuus	- Resurssien ja palvelutarjonnan joustava kohdentaminen palvelukäytön mukaisesti mahdollistetaan operatiiviselle johdolle - Yksikön johto ja tilivelvollinen seuraa kustannuksia ja toimintavolyymiä aktiivisesti ja muutostarpeisiin reagoidaan nopeasti - Otetaan käyttöön uusia, innovatiivisia palvelumuotoja - Oman toiminnan rinnalla käytetään suunnitelmallisesti ostopalveluja - Laajennetaan etätyön mahdollisuuksia	- Toimialueiden taloudellisen ja toiminnallisen analyysi kuukausitasolla toimitusjohtajalle. - Tehostunut tilan- ja työajankäyttö - Etäpalvelut asiakkaille lisääntyvät	
Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun hallitseminen tavoitteena kuntien kantokykyä vastaava kustannustaso	- Palveluverkkoa ja palvelurakennetta (avohoidon vahvistaminen) tarkastellaan huomioiden sekä palvelujen saatavuus palvelumuotoilun keinoin että kustannukset - Toiminnan tuottavuuden varmistaminen	- Jäsenkuntien tarvekioitoid sote-kustannukset ovat maan keskiarvossa vuoteen 2022 mennessä - Raami TA2021 + 2% toteutuu jäsenkuntalaskutuksessa	
Keskipojanmaan keskussairaala on omaa aluettaan laajemman väestön päivystävä sairaala	Yhteistyö naapurisairaanhoidopiirien ja naapurikuntien kanssa on aktiivista ja huolehditaan Soiten edunvalvonnasta erä-alueella ja valtakunnassa	Jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus säilyy vähintään vuoden 2019 tasossa	
Soite noudattaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassa ja päätöksenteossa	- Sosiaalinen työllistäminen huomioidaan hankinnoissa - Ympäristöohjelman laatiminen suunnitelmakauden aikana	- Sosiaalinen työllistäminen kirjataan hankintaohjeeseen ja sen toteutumisen seuranta on aloitettu - Ympäristöohjelma on laadittu 2021	
Luottamustoimielimien, jäsenkuntien, operatiivisen johdon talousinformaation kehittäminen strategisella ja operatiivisella tasolla	- Tiedolla johtamisen kehittäminen - Nopeat ja Kohdenneet raportit erilaisille käyttäjille - Sisäisen tarkastuksen vahvistaminen	- Räätälöityjen raporttien määrä lisääntyy eri käyttäjäryhmissä - Verkossa olevien raporttien käytön lisääntyminen - Sisäinen tarkastaja 1.1.2021 töissä	

TUOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Sosiaali- ja terveystalvet Perustalvet					
Palvelujen ostot	-7 657 768	-7 596 200	-7 749 100	-7 749	-7 749
Sosiaali- ja terveystalvet Erikoissairaanhoido					
Palvelujen ostot	-3 315 824	-3 541 900	-3 755 570	-3 756	-3 756
Toimintakulut	-10 973 592	-11 138 100	-11 504 670	-11 505	-11 505
Toimintakate	-10 973 592	-11 138 100	-11 504 670	-11 505	-11 505

TUOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Ympäristöterveydenhuolto					
Palvelujen ostot	-121 567	-126 000	-126 000	-126	-126

Metsän hoito ja -myynti

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtävä: Metsän myynnin kilpailuttaminen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden valvonta sekä tehtyjen metsäkauppojen toteutumisen seuranta, kiinteistöjen myynnin valmistelu (lomarantatontit).

Kunnalla on omistuksessaan merkittävä metsäomaisuus. Metsänhoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Keskipohja ry:n kanssa käsittää 1.652 hehtaaria. Sopimuksella edistetään kunnan metsänhoidollisten tavoitteiden toteutumista ja se käsittää puukaupan ja metsänhoitotyöt.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahva kuntatalous Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	Talousarviossa esitettyjen myyntitulojen toteutuminen. Talousmetsänhoito kestäväällä tavalla	

MAA- JA METSÄTILAT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	240 644	220 000	120 000	120	120
Muut toimintatuotot	10 477	25 000	25 000	25	25
Toimintatuotot	251 121	245 000	145 000	145	145
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-22 719	-44 500	-44 500	-45	-45
Muut toimintakulut	-104	-1 000	-1 000	-1	-1
Toimintakulut	-22 824	-45 500	-45 500	-46	-46
Toimintakate	228 297	199 500	99 500	100	100

SIVISTYS- JA VAPAA-AJANLAUTAKUNTA

<i>ulkoiset</i>	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 (1000 €)	TS 2023 (1000 €)
Toimintatuotot	375.858	405.470	510.600	511	511
Toimintakulut	-5.799.229	-5.738.340	-6.036.760	-6037	-6.037
Toimintakate	-5.423.371	-5.332.870	-5.526.160	-5.526	-5.526
Poistot ja arvonalentumiset	-30.782	-57.310	-16.710	-17	-17

= valtuustoon nähden sitova erä

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97 063	122 970	92 980	93	93
Maksutuotot	133 943	147 080	120 070	120	120
Tuet ja avustukset	127 757	126 320	288 560	289	289
Muut toimintatuotot	17 295	9 100	8 990	9	9
Toimintatuotot	376 058	405 470	510 600	511	511
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 654 940	-4 581 140	-4 846 730	-4 847	-4 847
Palvelujen ostot					
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>	<i>-121 398</i>	<i>-144 380</i>	<i>-121 270</i>	<i>-121</i>	<i>-121</i>
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	<i>-1 122 651</i>	<i>-1 141 670</i>	<i>-1 325 800</i>	<i>-1 326</i>	<i>-1 326</i>
Palvelujen ostot	-1 244 048	-1 286 050	-1 447 070	-1 447	-1 447
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-237 465	-263 590	-257 540	-258	-258
Avustukset	-222 814	-254 610	-227 280	-227	-227
Muut toimintakulut	-1 154 140	-1 311 770	-1 343 910	-1 344	-1 344
Toimintakulut	-7 513 408	-7 697 160	-8 122 530	-8 123	-8 123
- <i>ulkoiset</i>	-5 799 429	-5 738 340	-6 036 760	-6 037	-6 037
- <i>sisäiset</i>	-1 713 979	-1 958 820	-2 085 770	-2 086	-2 086
TOIMINTAKATE	-7 137 349	-7 291 690	-7 611 930	-7 612	-7 612
- <i>ulkoinen</i>	-8 851 328	-9 250 510	-9 697 700	-9 698	-9 698
- <i>sisäinen</i>	-1 713 979	-1 958 820	-2 085 770	-2 086	-2 086
<i>Muutos , toimintakate</i>		2,2 %	4,4 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-30 782	-57 310	-16 710	-17	-17
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7 168 132	-7 349 000	-7 628 640	-7 629	-7 629

Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: Sivistys- ja hallintojohtaja

Tehtävä Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta järjestää perholaisten varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lautakunta huolehtii varhaiskasvatuslain (540/2018), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (27/2019), perusopetuslain (628/1998), lukio-lain (714/2018), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (965/2017), kirjastolain (1492/2016) ja nuorisolain (1285/2016) mukaisista tehtävistä. Sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta vastaa lisäksi hallintokunnan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Perhon sivistyspalvelut toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Sivistys- ja vapaa-

ajanlautakunta toimii kehittämisestä ja periaatteista vastaavana toimielimenä perholaisten sivistyksen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Sivistyspalvelujen tarve kasvaa suunnitelmakaudella ikäluokkien kasvun myötä ja se vaikuttaa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palvelutarpeeseen. Lainsäädännön muutokset lisäävät velvoitteita ja kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella. Kehittämistoiminta rahoitetaan pääasiallisesti hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosille 2021–2023 aamu- ja iltapäivätoiminnan ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien vahvistamista koulupäivän yhteydessä sekä opiskeluhuollon vahvistamista perusopetuksessa ja toisella asteella. Esi- ja alkuopetuksesta muodostetaan kokonaisuus, joka mahdollistaa joustavan oppimispolun alun ja eri koulutusasteiden niveltämisvaiheita vahvistetaan. Uuden lukiolain toimeenpanoa ja lukiokoulutuksen uudistusta jatketaan sisältäen ylioppilastutkinnon uusimiskertojen laajenemisen.

Oppivelvollisuuden jatkuminen 18 ikävuoteen asti ja toisen asteen maksuton koulutus aiheuttavat kunnille myös uusia kustannuksia.

Sivistystoimen vastuualueiden johtamista vahvistetaan työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella sekä tehtäväkuvien tarkennuksilla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	Talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein. Mittarina toimintakatteen toteuma-%.	
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Rakennetaan Perhosta lapsiystävällinen kunta, mittarina toimintasuunnitelman laatiminen Nuorisovaltuuston toiminta entistä lähemmäksi sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan toimintaa, mittarina nuorisovaltuuston kokouksien määrä ja yhteiset kehittämiskokoukset lautakunnan kanssa Monipuolinen ja vetovoimainen kansalaisopiston kurssitarjonta, mittarina toteutuneet tunnit (1625 h TA)	
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Sairauspoissaolojen ja sijaiskultujen vähentäminen, mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi Henkilöstösuunnitelmassa pysy-	

Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	minen ja määräaikaisten vähentäminen, mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet Sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatiminen vuosille 2021-2023, mittarina laadittu suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa Laadunarvioinnin tuloksia hyödynnetään entistä paremmin, mittarina tulokset Hyvinvointijohtaminen osaksi arkea, mittarina toteutuneet koulutukset ja työnohjauksen hyödyntäminen ennaltaehkäisevästi. Kouluverkon uudistaminen	
--	---	--

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	6 977				
Toimintatuotot	6 977				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-59 826	-58 270	-61 640	-62	-62
Palvelujen ostot	-29 395	-32 850	-26 470	-26	-26
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 205	-900	-300	0	0
Muut toimintakulut	-2 391	-5 400	-4 000	-4	-4
Toimintakulut	-92 817	-97 420	-92 410	-92	-92
Toimintakate	-85 840	-97 420	-92 410	-92	-92

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja Johanna Kotilainen / Marianne Ukskoski / Mervi Pääkkö

Tehtävä Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkoti, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito) ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatuslaki. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatuslaista. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lisäksi Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki, kuntalisä sekä yksityisen hoidon tuki).

Varhaiskasvatukseen on valmistumassa uusi, keskitetty 153-lapsipaikkainen päiväkotiti. Tämä mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijaissuunnitelman sekä henkilöstömäärän ja henkilöstön lomien tehokkaammalla suunnittelulla, kun koko varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtois-toiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	Luonto- ja liikuntakasvatuksen merkityksen huomioiminen lapsen arjessa, mittarina toteutuminen	
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Uuden päiväkodin yhteisen pienryhmäpedagogiikan kehittäminen, mittarina koulutuspäivät ja henkilöstöillat Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat Turvallisen yhteisön luominen päiväkotiin Koulutuspolku lastenhoitajille ja varhaiskasvatuksen opettajille Erityisopetukseen panostaminen TVT-taitojen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa, mittarina koulutusillat	

VARHAISKASVATUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 663				
Maksutuotot	104 280	112 000	80 000	80	80
Tuet ja avustukset	903		70 000	70	70
Toimintatuotot	117 846	112 000	150 000	150	150
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 034 079	-1 010 920	-1 101 240	-1 101	-1 101
Palvelujen ostot	-178 084	-192 610	-224 410	-224	-224
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 382	-11 800	-31 800	-32	-32
Avustukset	-203 664	-230 000	-205 000	-205	-205
Muut toimintakulut	-101 193	-90 800	-167 490	-167	-167
Toimintakulut	-1 527 403	-1 536 130	-1 729 940	-1 730	-1 730
Toimintakate	-1 409 557	-1 424 130	-1 579 940	-1 580	-1 580

AAMU- JA ILTAPV.TOIMINTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Maksutuotot	12 694	12 380	12 380	12	12
Toimintatuotot	12 694	12 380	12 380	12	12
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-57 180	-55 240	-56 560	-57	-57
Palvelujen ostot	-7 807	-6 400	-300	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126	-2 000	-2 000	-2	-2
Toimintakulut	-65 114	-63 640	-58 860	-59	-59
Toimintakate	-52 419	-51 260	-46 480	-46	-46

Opetuspalvelut

Tilivelvolliset: Alakoulujen rehtori Pasi Kanninen, Yläkoulun ja lukion rehtori Anni Riihimäki

Perusopetus perustuu perusopetuslakiin ja -asetuksiin sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Ne määrittelevät suomalaisen perusopetuksen minimitason. Yksi tapa turvata perusopetuksen laatua ovat opetusministeriön laatimat laatukriteerit, joiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Perhon kunnan opetuspalvelut koostuvat perusopetuksen lisäksi lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymässä.

Talousarvion sisältö / keskeiset muutokset

Perhon kunnan talousohjelma vuosille 2019-2022 edellyttää säästötoimenpiteitä kaikilta kunnan toimintasektoreilta. Tämä näkyy myös opetuspalveluissa. Oppilasmäärän arvioidaan säilyvän vähintään ennallaan vuoteen 2024 saakka. Tällä hetkellä näyttää siltä (oppilasmäärät, tilat), että mahdollisen yläkoulun kaksisarjaisuuteen siirtyminen tuo säästöjä vasta seuraavalla taloussuunnittelukaudella (vuoden 2024 jälkeen). Nyt on kuitenkin aika perustaa työryhmä pohtimaan eri mahdollisuuksia. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen haaste. Tähän haasteeseen voidaan parhaiten vastata riittävällä ja oikein kohdennetulla, vakituisella henkilöstöresurssilla.

Lukiossa järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu-yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen yhteistyön kehittäminen, joka tukee myös kunnan toimintastrategian elinkeinoelämän linjausta luonto- ja matkailutoimialan vahvistamiseksi. Mikäli yhteisten kurssien suunnittelussa ja markkinoinnissa sekä toteutuksessa onnistutaan tavoitteiden mukaisesti tietää se taloudellisen lisäresurssin tarvetta ainakin tilajärjestelyjen osalta kun 2.asteen kampusajattelua viedään eteenpäin. Lähilukioiden yhteistyön kehittäminen ja mahdollisten yhteisopettajien resurssien huomioiminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää	Lisätään ja tiivistetään yhteistyötä Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen kanssa. Mittarina toteutuneet yhteiset	

	kurssi Lähilukioiden mahdollisuuksien kartoitus, mittarina kurssitarjottimen rakentaminen lähilukioiden kanssa LUKE - lukioiden kehittämistiimiin liittyminen (OPH).			
<u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtois-toiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	Riittävät henkilöstöresurssit ja niiden tarkoituksenmukainen kohdentaminen. Mittarina lait ja suositukset, valtakunnalliset ja alueelliset henkilöstöresurssikiarvot, tasapuolisuus koulujen kesken ja koulutyöntekijöiden jaksaminen. Toimenpiteenä on taata kaikille lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö ja mahdollistaa riittävä tuki koulun käymiseen. Mittarina koulun toiminnan sujuminen ja koululaisille tehty hyvinvointikyselyt. Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa. Moniammatillisen työryhmän toiminnan käytänteiden vakiinnuttaminen.			
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat. Opetussektorin vuosikello ja sen toteuttaminen. Opiskeluhuollon ohjausryhmän toiminnan (opetuksen järjestäjäkohtainen) käynnistäminen.	.		
Keskeiset tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Oppilaat/alakoulut			355	348
Oppilaat/yläkoulu	137	130	152	164
Oppilaat/päivälukio	57	55	65	70
Oppilaat/ammattilukio	2	1	4	6
Aloittavien määrä lukiossa % ikäluokasta	48 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	46 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58

ESI- JA PERUSOPETUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	70 654	88 130	73 640	74	74
Maksutuotot	84	70	60	0	0
Tuet ja avustukset	80 407	84 880	164 060	164	164
Muut toimintatuotot	9 436	7 780	7 240	7	7
Toimintatuotot	160 580	180 860	245 000	245	245
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 869 980	-2 871 940	-3 001 440	-3 001	-3 001
Palvelujen ostot	-784 204	-818 400	-937 720	-938	-938
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-166 498	-179 020	-147 920	-148	-148
Muut toimintakulut	-848 833	-960 780	-957 020	-957	-957
Toimintakulut	-4 669 514	-4 830 140	-5 044 100	-5 044	-5 044
Toimintakate	-4 508 934	-4 649 280	-4 799 100	-4 799	-4 799

LUKIOKOULUTUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot		12 870	12 870	13	13
Maksutuotot	1 439	870	870	1	1
Tuet ja avustukset	20 570	4 440	15 500	16	16
Muut toimintatuotot	4 996	860	860	1	1
Toimintatuotot	27 005	19 040	30 100	30	30
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-434 795	-358 670	-386 640	-387	-387
Palvelujen ostot	-122 635	-107 150	-118 520	-119	-119
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 460	-32 050	-37 450	-37	-37
Muut toimintakulut	-120 261	-158 440	-133 150	-133	-133
Toimintakulut	-704 152	-656 310	-675 760	-676	-676

MUU OPETUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakulut					
Eläkekulut	-8 265	-7 850	-8 830	-9	-9
Palvelujen ostot	-45 311	-50 050	-51 130	-51	-51
Toimintakulut	-53 576	-57 900	-59 960	-60	-60
Toimintakate	-53 576	-57 900	-59 960	-60	-60

Vapaa-ajanpalvelut

Tilivelvolliset: Sivistys- ja hallintojohtaja Mervi Pääkkö / nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen / kirjastovastaava Päivi Peltoniemi / kulttuurivastaava Lahja Varila

Tehtävä: Vapaa-ajan palveluihin kuuluvat kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut:

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta.

Kirjastopalvelujen tavoitteena on toimia asukkaiden kohtaamispaikkana tukien asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto- ja tietopalvelujen vaikutavuudella edistetään tasa-arvoista tiedonsaantia sekä yhteiskunnan kansalais-, tietoyhteiskunta ja digitaatioja. Kirjastopalvelut tukevat koulutusta, opiskelua ja elinikäistä oppimista tarjoamalla ajantasaista ja monipuolista aineistoa ja tietoa sekä asiantuntevaa palvelua.

Omatoimikirjaston mahdollisuuksien selvittäminen Perhossa.

Pyritään lisäämään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä, mm. tarjoamalla tiloja näyttelyille ja tapahtumille sekä lisäämällä avointa viestintää.

Eepos-alueen kirjastojen kanssa tehdään jatkuvasti yhteistyötä yhteisten uusien hankkeiden, palveluiden ja hankintojen suhteen, käyttäen hyväksi yhteistä kokoelmapolitiikkaa.

Perholla on Eepos-alueen (22 kuntaa) kirjastojen kanssa yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden.

Eepos-kirjastoilla on lisäksi yhteinen verkkokirjasto Eepos-Finna, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Finnan kautta on käytettävissä myös Naxos Music Library ja Naxos Music Library Jazz- musiikin kuuntelupalvelut sekä Rockway- musiikin soiton opiskelu-palvelu. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Asiakkaille uutena palveluna on myös Chat-palvelu.

Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuusaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuosituksen mukaisesti.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisotilat ovat avoinna seitsemäsluokkalaisista 17-vuotiaille asti maanantai- keski- viikko- ja perjantai iltoina. Tiloille järjestetään toimintaa ja tapahtumia, jotka kumpuavat nuorten omista toiveista ja samalla tukevat heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (0-29 vuotiaat) jotka ylittävät 17 vuoden ikärajan, järjestetään yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa heille suunnattua ja heidän toivomaansa vapaa-ajantoimintaa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää nuorisotyötä lisätään. Työn tavoitteena on lieventää koronapandemiasta johtunutta oppimisvajetta, estää mahdollisten koulupudokkuuksien tapahtumista, sekä tukea oppilaiden hyvinvointia ja mahdollisia siirtymiä etä- ja lähiopetuksien välillä.

Nuorille järjestetään toimintaa, tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia, joista tiedotetaan niitä viestintäkanavia käyttäen, mistä heidät heidän omien mielipiteidensä mukaan parhaiten tavoittaa. Näissä ja muissa nuorten elinympäristöjä koskevissa asioissa kuullaan nuorisovaltuustoa, jolta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nuorten työllisyyttä tuetaan lapsille suunnatuilla kesäkerho ja uimakoulutoiminnalla, joihin heitä kysytään ohjaajiksi. Kesäleiritoiminta, joka on vähintään kolme päivää kestävä, suunnataan mahdollisuuksien mukaan maakunnasta löytyvien leirikeskusten alueille. Uudenlaisiin ja toivottuihin nuorten kerhotoimiin haetaan aktiivisesti ohjaajia ja kerhotoiminnan toteuttamista tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Elokuussa 2020 toimintansa aloittanut nuorten ehkäisevän päihdetyön työryhmä toteuttaa heille laaditun vuosikellon mukaista toimintaansa ja kartoittaa samalla uusien toimintatapojen mahdollisuuksia, sekä yhteistyökumppaneita työnsä kehittämiseksi.

Liikuntapalvelut panostavat terveystoimintaan kolmannen sektorin toimijoiden kautta huomioiden sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan avustussäännöt. Kunnan kuntosalilla tarjotaan mahdollisuuksien mukaan laitteidenkäyttöohjausta. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi.

Etsivä nuorisotyö tehostaa työtään jalkautumalla parina iltana kuukaudessa nuorten pariin. Samalla se myös jatkaa ja kehittää 2020 syksyllä aloitettua nuorisotilalla toimivaa koulupäivien aikana tapahtuvaa open office toimintaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen Uusien toimintatapojen käyttöönotto, mikäli taloudellisesti järkevää	Alueellisen yhteistyö.	
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	13-29v nuoria tuetaan perustamaan 4H:yrityksiä. 4H yrittäjyystoiminnasta kerrotaan kouluilla. Kunta tarjoaa yrityksille mahdoll. toimitiloja. Mittarina toimii uusien 4H yritysten lukumäärän seuranta. Luonnossa pidettäviä retkiä ja leiriä järjestetään kaikenikäisille laajassa yhteistyössä paikallisten matkailualan toimijoiden kanssa. Mittarina toimii järjestettyjen toimintojen lukumäärä sekä osallistujamäärien seuranta.	
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen laadukas toteuttaminen Myönteisen kuntakuvan vahvistaminen Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtois-	Laadukkaat ja viihtyisät kuntalaisten kirjastopalvelut Monipuolinen kulttuuritarjonta Museorakennuksen kuntokartoitus ja tarvittavat toimet Kaikkia ikäluokkia koskevia harrastusmahdollisuuksia ja hyvinvointia tukevia asioita Perhosta tuodaan esille kunnan nettisivulle tulevan videotostopalvelun kautta	

toiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	ta. Mittarina toimii videotoistopalvelun katsojamäärien seuranta	
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista	Liikunta ja hyvinvointi palveluita tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa järjestetään yhteistyössä kevät ja syyskokoukset palvelutarjonnan ja yhteistyön kehittämiseksi. Mittarina toimii kokouksista laadittu vuosikertomus.	

KIRJASTO JA KULTTUURI	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	548	1 220	1 220	1	1
Maksutuotot	1 379	3 090	3 090	3	3
Muut toimintatuotot	515	430	430	0	0
Toimintatuotot	2 442	4 740	4 740	5	5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-102 752	-99 550	-109 840	-110	-110
Palvelujen ostot	-23 063	-30 290	-28 620	-29	-29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 101	-29 590	-29 590	-30	-30
Avustukset	-2 200	-2 390	-2 390	-2	-2
Muut toimintakulut	-36 757	-36 700	-37 710	-38	-38
Toimintakulut	-191 873	-198 520	-208 150	-208	-208
Toimintakate	-189 431	-193 780	-203 410	-203	-203

NUORISO- JA LIIKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	13 199	20 750	5 250	5	5
Maksutuotot	14 067	18 670	23 670	24	24
Tuet ja avustukset	18 900	37 000	39 000	39	39
Muut toimintatuotot	2 348	30	460	0	0
Toimintatuotot	48 513	76 450	68 380	68	68
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-88 063	-118 700	-120 540	-121	-121
Palvelujen ostot	-53 549	-48 300	-59 900	-60	-60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 692	-8 230	-8 480	-8	-8
Avustukset	-16 950	-22 220	-19 890	-20	-20
Muut toimintakulut	-44 705	-59 650	-44 540	-45	-45
Toimintakulut	-208 959	-257 100	-253 350	-253	-253
Toimintakate	-160 446	-180 650	-184 970	-185	-185

KÄYTTÖTALOUSOSA
TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 (1000 €)	TS 2023 (1000 €)
Toimintatuotot	2.564.626	2.695.850	2.569.260	2.293	2.293
Toimintakulut	-3.348.959	-3.394.040	-3.328.570	-3.254	3.254
Toimintakate	-784.334	-698.190	-759.310	-961	-961
Poistot ja arvonalentumiset	-1.413.167	-1.488.960	-1.476.360	-1.286	-1.286

= valtuustoon nähden sitova erä

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 655 941	2 772 070	3 115 430	3 115	3 115
Maksutuotot	220		5 000	20	20
Tuet ja avustukset	24 640	37 600	37 600	38	38
Muut toimintatuotot	2 509 533	2 749 470	2 675 200	2 675	2 675
Toimintatuotot	5 190 334	5 559 140	5 833 230	5 848	5 848
- ulkoiset	2 564 626	2 695 850	2 554 260	2 678	2 678
- sisäiset	2 625 708	2 863 290	3 278 970	3 170	3 170
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 375 789	-1 417 180	-1 536 550	-1 537	-1 537
Palvelujen ostot	-1 869 805	-1 828 890	-1 879 620	-1 880	-1 880
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 441 549	-1 428 310	-1 566 680	-1 567	-1 567
Avustukset	-2 535	-1 000			
Muut toimintakulut	-68 020	-166 870	-132 890	-133	-133
Toimintakulut	-4 757 698	-4 842 250	-5 115 740	-5 116	-5 116
- ulkoiset	-3 348 960	-3 394 040	-3 328 570	-3 452	-3 452
- sisäiset	-1 408 738	-1 448 210	-1 787 170	-1 664	-1 664
TOIMINTAKATE	432 636	716 890	717 490	732	732
- ulkoinen	-784 334	-698 190	-774 310	-774	-774
- sisäinen	1 216 970	1 415 080	1 491 800	1 506	1 506
<i>Muutos , toimintakate</i>		65,7 %	0,1 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 413 167	-1 488 960	-1 476 360	-1 476	-1 476
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-980 530	-772 070	-758 870	-744	-744

Tekninen lautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Tehtävä: Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistöpalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitokset sekä kunnan investointiohjelman toteuttamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen Yhtiöittämisen toimeenpano	Talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein. Mittarina toimintakatteen to-	

Uusien toimintatapojen käyttöön- otto, mikäli taloudellisesti järke- vää Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita	teuma-%.	
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Varhaiskasvatuksen tilaratkaisu- jen laadukas toteuttaminen Myönteisen kuntakuvan vahvis- taminen Edistämme asukkaiden hyvin- vointia, jonka tavoitteena on, että • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvin-voivia • järjestö- ja vapaaehtois-toiminta luo hyvinvointia kaikkiin väestöryhmiin	Varhaiskasvatuksen tilaratkaisu- jen laadukas toteuttaminen	

Tunnusluvut	yks.	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022
Ylläpidetyt kiinteistöt	kpl	90	101	105	106	100	99	
Kerrosala yhteensä	m ²	41 500	47 109	48 506	48 506	46 591	48 090	
Hoidetut viheralueet	ha	14	14	14	14	14	14	14
Ylläpidetyt kadut ja kvl:n väylät	km	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6
Vesiliittymien määrä	kpl	1 074	1 079	1 089	1 091			
Vesijohtojen pituus	km	230	230	230	230			
Laskutetun veden määrä	m ³	200 427	194 040	201 315	197 173			
Vesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,05/0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00
Viemäri liittymien määrä	kpl	650	578	584	587			
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61			
Laskutetun jätevesi	m ³	80 656	79 248	76 684	75 234			
Jätevesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,80/2,10	2,10	2,10/3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu	€/v	60,00	60,00	60,00/66,00	66,00	66,00	66,00	66,00
Hulevesiverkoston pituus	km				1,5	1,6		
Kaukolämpöliittymien määrä	kpl	64	64	66	66	65	65	65
- josta kunnan sisäiset	kpl	37	38	39	39	36	36	36
Laskutetun lämpö	MWh	7 823	8 086	7 986	7 728			
Kulutusmaksu	€/MWh	53,00	54,00	54,00	57,10	57,10	57,10	57,10
Lämmitettävä tilavuus	m ³	173 684	184 101	189 029	189 029	187 476	187 476	187 476

TEKNINEN HALLINTO	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Toimintatuotot	66				

Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-49 246	-47 130	-56 760	-57	-57
Palvelujen ostot	-29 595	-23 550	-28 630	-29	-29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 288	-5 710	-5 760	-6	-6
Muut toimintakulut	-5 005	-6 400	-6 100	-6	-6
Toimintakulut	-88 134	-82 790	-97 250	-97	-97
Toimintakate	-88 068	-82 790	-97 250	-97	-97
Vuosikate	-88 068	-82 790	-97 250	-97	-97

Kiinteistö- ja huoltopalvelut

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju, Siivous- ja ravitsemuspäällikkö Niina Peltokangas / vs. Milla Puolivali

Tehtävä: Kiinteistö- ja huoltopalvelut ylläpitävät ja korjaavat kunnan omistamaa kiinteistökan-
taa. Siivous- ja ravitsemispalvelut huolehtivat kunnan omistamien kiinteistöjen puh-
taanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden ateriapalveluiden tuottamisesta.

Kiinteistöjen kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet pyritään kohdistamaan oikea-aikaisesti. Rakennusten osalta saneeraus- ja kunnostustoimen-
piteitä suoritetaan mm. vuokra-asunnoissa ja kouluilla. Resurssipulasta johtuen sa-
neeraustoimenpiteitä joudutaan leikkaamaan. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan
huolto- ja palvelutoiminnan laatua.

Ruokahuolto toimii kahdessa valmistuskeittiössä. Keskuskoulun keittiöllä valmiste-
taan koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriat. Jalmiinakodin keittiöllä valmistetaan pal-
velukeskuksen, Asuntola Aamuruskon ja Toimintakeskuksen tarvitsemat ateriat sekä
kotiin kuljetettavat lounasateriat sekä koulujen loma-aikoina varhaiskasvatuksen ate-
riat. (Kampuksen keittiössä toimintaa harjoittaa Kokkotyöseätiö).

Ruokahuollon puolella talousarvioon on varattu määräraha kahden henkilön palk-
kaamiseen työllistämistuella, yksi kummallekin valmistuskeittiölle. Tällä toimenpiteellä
sijaisten palkkaamista voidaan vähentää. Ruokahuollosta eläköityy yksi henkilö vuo-
den 2021 aikana. Toimelle tullaan hakemaan täyttölupaa. Uuden päiväkodin valmis-
tuminen myötä tarvitaan lisää 1,5 ravitsemistyöntekijää jakelukeittiölle.

Siivouspalveluiden toiminta-alueeseen kuuluvat Jalmiinakoti, terveyskeskus, koulut,
Kampus, kunnanvirasto sekä Aamurusko ja Toimintakeskus, joissa siivoustiheys on
mitoituksen mukainen. Lisäksi vuokra-asuntojen yhteiset tilat, paloasema, eläinlääkä-
rin tilat, seurojentalo, kirjasto, nuoppari sekä perhetorin tilat kuuluvat kunnan siivotta-
viin kohteisiin. Uuden päiväkodin valmistumisen myötä tarvitaan lisää henkilöresurs-
seja 1,5 siivoukseen näistä yksi on varhaiskasvatuksen puolelta poistuva siivooja, jo-
ka siirtyy teknisen toimen alaisuuteen. Lisäksi talousarvioon on varattu määräraha
kahden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, jotta sijaisten palkkaamista voi-
daan vähentää. Siivouspalveluissa tullaan hyödyntämään myös kuntouttavan työtoi-
minnan työpanosta.

Perhon kunta tuottaa myös pesulapalveluita. Jalmiinakodilla sijaitseva pesula vastaa
Jalmiinakodin ja Aamuruskon asukkaiden pyykkihuollosta. Lisäksi pesulan vastuulla
on kuuden varhaiskasvatusyksikön sekä muutaman vuokralla asuvan asukkaan
pyykkihuolto. Myös terveyskeskuksen ja Jalmiinakodin työntekijöiden työvaatteiden
pyykkihuolto.

TILAVUOKRAUSPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	244 780	283 290	476 150	476	476
Maksutuotot	220				
Muut toimintatuotot	2 064 251	2 342 220	2 239 380	2 239	2 239
Toimintatuotot	2 309 252	2 625 510	2 715 530	2 716	2 716
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-270 554	-275 420	-327 980	-328	-328
Palvelujen ostot	-1 063 935	-1 138 220	-1 212 740	-1 213	-1 213
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-618 063	-634 600	-732 520	-733	-733
Muut toimintakulut	-20 171	-59 930	-42 290	-42	-42
Toimintakulut	-1 972 722	-2 108 170	-2 315 530	-2 316	-2 316
Toimintakate	336 530	517 340	400 000	400	400
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-637 462</i>	<i>-735 270</i>	<i>-688 160</i>	<i>-688</i>	<i>-688</i>
Tilikauden tulos	-300 933	-217 930	-288 160	-288	-288

ASUNTOJEN VUOKRAUS	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 343	3 300			
Muut toimintatuotot	398 143	392 250	394 610	395	395
Toimintatuotot	404 486	395 550	394 610	395	395
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 187				
Palvelujen ostot	-145 900	-184 940	-105 920	-106	-106
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-93 744	-76 700	-73 680	-74	-74
Muut toimintakulut	-16 758	-61 500	-20 900	-21	-21
Toimintakulut	-262 589	-323 140	-200 500	-201	-201
Toimintakate	141 896	72 410	194 110	194	194
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-167 670</i>	<i>-153 000</i>	<i>-163 460</i>	<i>-163</i>	<i>-163</i>
Tilikauden tulos	-25 773	-80 590	30 650	31	31

**TUKIPALVELUT (ATERIA-JA PUHTAUS-
PALVELUT)**

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 339 916	1 356 380	1 478 880	1 479	1 479
Tuet ja avustukset	21 403	34 600	34 600	35	35
Muut toimintatuotot	268				
Toimintatuotot	1 361 586	1 390 980	1 513 480	1 513	1 513
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-910 748	-926 580	-1 001 500	-1 002	-1 002
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-160 315	-185 700	-190 180	-190	-190
Palvelujen ostot	-160 315	-185 700	-190 180	-190	-190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286 286	-280 700	-290 050	-290	-290
Muut toimintakulut	-25 767	-27 900	-63 600	-64	-64
Toimintakulut	-1 383 115	-1 420 880	-1 545 330	-1 545	-1 545
Toimintakate	-21 529	-29 900	-31 850	-32	-32

Poistot ja arvonalentumiset	-24 653	-13 450	-24 010	-24	-24
Tilikauden tulos	-46 181	-43 350	-55 860	-56	-56

Yhdyskuntapalvelut

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

Kaavatiet ja kunnan muut tiet talviaurataan ja kesäkunnossa pidetään vakiintuneen tavan mukaisesti. Talviauraus- ja liukkaudentorjuntasopimukset ovat voimassa 31.5.2021 asti. Pysyvän asutuksen ulospääsyteinä toimivat yksityistiet talvikunnossa pidetään. Teiden kunnossapitotyöt tehdään teiden kunnossapitotarpeet huomioiden yhdenmukaisesti yleisen tienpidon kanssa. Kunnossapidossa painotetaan liikenteellisesti merkittäviä teitä. Kesäkunnossapitoon ei myönnetä enää kunnossapitoavustusta.

Tievalaistus kunnossapidetään rakennetuissa kohteissa, mutta yökatkoa pidennetään klo 22-06 välille.

Kunnan omistamien yleisten alueiden ja ympäristön julkista kuvaa parannetaan. Ulkoilu- ja urheilualueet hoidetaan vapaa-aikalautakunnan määrittelemän tason mukaisesti. Tekojään yllä- ja kunnossapitoon panostetaan edellisen vuoden tapaan.

TIET JA YLEISET ALUEET	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Maksutuotot			0	15	15
Toimintatuotot			0	15	15
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 285	-11 600	-12 620	-13	-13
Palvelujen ostot	-111 480	-92 060	-95 380	-95	-95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 737	-23 000	-21 000	-21	-21
Avustukset	-2 535	-1 000			
Toimintakulut	-153 036	-127 660	-129 000	-129	-129
Toimintakate	-153 036	-127 660	-129 000	-114	-114

PUISTOT JA VIHERALUEET	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 636		9 510	10	10
Tuet ja avustukset	3 238	3 000	3 000	3	3
Muut toimintatuotot	44 328	15 000	41 210	41	41
Toimintatuotot	60 202	18 000	53 720	54	54
Toimintakulut					
Henkilösivukulut	-2 752	-9 300	-9 760	-10	-10
Henkilöstökulut	-18 909	-50 390	-53 600	-54	-54
Palvelujen ostot	-75 768	-58 350	-60 910	-61	-61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 711	-24 800	-28 700	-29	-29
Muut toimintakulut		-320			
Toimintakulut	-116 388	-133 860	-143 210	-143	-143
Toimintakate	-56 187	-115 860	-89 490	-89	-89

Liikelaithokset

Tilivelvolliset: Tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Vesihuoltolaitos

Liikelaithosten hoito ja kunnossapitotehtävät. Liikelaithosten toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein.

Käyttötehtävät hoidetaan asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Laitoksen aluerajaukset tarkistetaan ja toiminta-alueen kiinteistöt pyritään liittämään verkostoihin tavoitteiden mukaisesti.

Vesi- ja viemärlaitoksesta esitetään kirjanpidollisesti eriytetty tilinpäätös (tase, tulos- ja rahoituslaskelmat liitetietoineen). Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä Vesihuoltolaitos. Vesihuoltolaitoksen peruspääomalle ja taseessa muodostuvalle lainalle kunnanvaltuusto määrää laskennallisen koron. (Kvalt 22.2.2016 § 11 mukaan korko on 1 %.)

Hulevesi verkosto eriytetään kaavateiden kunnossapidosta vesihuoltolaitoksen alaiseksi toiminnaksi. Asemakaava alueella kiinteistöjen omistajilta laskutetaan hulevesimaksua 25,00 €/vuosi/kiinteistö. Hulevesiä pyritään ensisijaisesti viivyttämään ja imeyttämään muodostumiskiinteistöillä, jos tämä ei onnistu johdetaan hulevedet kunnan hulevesiverkostoa ja avo-ojia pitkin jokeen. Maksutuotoilla vuonna 2021 kartoitetaan kiinteistöt jotka johtavat hulevesiä jätevesiverkkoon ja eriytetään ne jätevesiviemäristä.

VESIHUOLTOPALVELUT/ VESILAITOS

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	229 601	249 900	243 820	244	244
Toimintatuotot	229 601	249 900	243 820	244	244
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-54 242	-52 080	-46 850	-47	-47
Palvelujen ostot	-59 658	-41 800	-54 370	-54	-54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 071	-22 600	-27 800	-28	-28
Muut toimintakulut	-320	-820	0		
Toimintakulut	-137 291	-117 300	-129 020	-129	-129
Toimintakate	92 310	132 600	114 800	115	115
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-42 487	-45 580	-39 980	-40	-40
Tilikauden tulos	49 823	87 020	74 820	75	75

VESIHUOLTOPALVELUT/ JÄTEVESI

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	299 973	332 350	328 770	329	329
Maksutuotot					
Muut toimintatuotot	2 478				
Toimintatuotot	302 451	332 350	328 770	329	329
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-50 045	-49 720	-28 580	-29	-29
Palvelujen ostot	-131 364	-54 270	-66 140	-66	-66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 339	-32 200	-45 870	-46	-46
Toimintakulut	-217 748	-136 190	-140 590	-141	-141
Toimintakate	84 703	196 160	188 180	188	188
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-199 499	-205 900	-241 950	-242	-242
Tilikauden tulos	-114 796	-9 740	-53 770	-54	-54

Kaukolämpölaitos

Lämpölaitoksen energiatuotanto sekä lämpölaitoksen käyttö ja kunnossapito toteutetaan ostopalveluna Perhon Energiaosuuskunnalta kulutuksen edellyttämässä laajuudessa. Lämpöverkoston hoito ja kunnossapito toteutetaan kunnan omana työnä. Verkostoa ei voida enää laajentaa, mutta päiväkotia voidaan liittää verkostoon, kun vastaava määrä kiinteistöistä puretaan ja poistetaan verkostosta. Lämpölaitoksen kattilan teho ei enää riitä kunnolla nykyiselle liittymä määrälle ja päiväkotia huomioiden purettavat kiinteistöt pitää tehon tarpeen entisellä tasolla.

Laitoksen toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein. Palvelu pyritään tuottamaan mahdollisimman edullisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kustannuksia nostaa merkittävästi se, että hakkeella ei voida tuottaa kaikkea tarvittavaa energiaa vaan osa joudutaan tuottamaan kevyellä polttoöljyllä.

ENERGIAHUOLTOPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	522 691	546 850	578 300	578	578
Toimintatuotot	522 691	546 850	578 300	578	578
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 574	-4 260	-8 660	-9	-9
Palvelujen ostot	-91 789	-50 000	-65 350	-65	-65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-330 310	-328 000	-341 300	-341	-341
Muut toimintakulut		-10 000			
Toimintakulut	-426 673	-392 260	-415 310	-415	-415
Toimintakate	96 017	154 590	162 990	163	163
Poistot ja arvonalentumiset	-112 473	-110 000	-128 760	-129	-129
Tilikauden tulos	-16 455	44 590	34 230	34	34

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 (1000 €)	TS 2023 (1000 €)
Toimintatuotot (ulkoiset)	38 134	24 300	20 300	21	21
Toimintakulut (ulkoiset)	-351 331	-393 530	-409 610	-410	-410
Toimintakate	-313 196	-369 230	-389 310	-389	-389
Poistot ja arvonalentumiset	-25 422	-25.970	-76.700	-77	-77

= valtuustoon nähden sitova erä

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja Jyri Harju

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TULOS LASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	160				
Maksutuotot	38 134	24 300	20 300	20	20
Toimintatuotot	38 294	24 300	20 300	20	20
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-39 388	-39 470	-45 810	-46	-46

Palvelujen ostot	-315 949	-362 060	-370 450	-370	-370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-880	-1 250	-1 050	-1	-1
Muut toimintakulut	-3 342	-3 750	-3 750	-4	-4
Toimintakulut	-359 559	-406 530	-421 060	-421	-421
TOIMINTAKATE	-321 264	-382 230	-400 760	-401	-401
- ulkoinen	-313 196	-369 230	-389 310	-390	-390
- sisäinen	-8 068	-13 000	-11 450	-11	-11
<i>Muutos , toimintakate</i>		19,0 %	4,8 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-25 422	-25 970	-76 700	-77	-77
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-346 687	-408 200	-477 460	-477	-477

Tehtävä: Ympäristötoimi käsittää ympäristölautakunnan, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Lautakunta hoitaa lakisääteiset rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, maa-ainestenoton sekä jätehuollon valvontatehtävät. Lautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristölupaviranomaisena ja maa-aines- ja rakennuslain mukaisena lupaviranomaisena sekä ulkoilulain mukaisena leirintäalueviranomaisena. Lautakunnan tehtävänä on valvoa kunnassa tapahtuvaa rakennustoimintaa sekä kaavoituksen toteutumista siten, kuin niistä on erikseen säädetty.

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa.

Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennus-suojelulaki ja luonnonsuojelulaki. Ympäristönsuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristölautakunnan alaisuuteen. Rakennustarkastaja toimii kunnan ympäristösihteerinä.

Palo- ja pelastustoimi hoidetaan alueellisena palveluna. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki, ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Palo- ja pelastustoimen tilakulut tulevat huomioitavaksi v. 2019 alusta talousarvioiden tulo- ja menorakenteessa.

Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu ja öljyvahinkojen torjunta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen toiminta-alueena on Kannuksen, Kokkolan ja Pietarsaaren kaupungit sekä Halsuan, Himangan, Kaustisen, Kruunupyyn, Kälviän, Lestijärven, Lohtajan, Luodon, Perhon, Toholammin, Ullavan ja Vetelin kunnat. Pelastustoimen toiminta-ajatuksena on Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen palo- ja henkilöturvallisuudesta vastaaminen lainsäädännön, jotosäntöjen ja toimintasäännön mukaisesti. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki.

Pelastuslaitoksen alue

Pelastusalue muodostuu 11 peruskunnasta. Alueellisen pelastustoimen isäntäkuntana toimii Kokkola, jonka hallinnon alaisuudessa toimii ylikunnallinen pelastuslautakunta, jossa on kaikkien kuntien edustus.

Organisaatio

Pelastuslaitoksen henkilöstö muodostuu 106 päätoimisesta viran tai toimen haltijasta sekä noin 430 vapaaehtoisesta sopimuspalokuntalaisesta. Pelastuslaitoksen toimintaan kuuluu myös vapaaehtoistoiminnan puolella naisosastojen ja nuoriso-osastojen aktiivista toimintaa.

Palvelutasopäätös

Pelastustoimen palvelutason tulee vastata onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määritettäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastustoimen palvelutasoa valvoo aluehallintovirasto.

Pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Alueen pelastustoimi päättää pelastustoimen palvelutasosta kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätöksessä selvitetään alueella esiintyvät uhat, käytettävät voimavarat ja määritellään onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan ja väestönsuojelun palvelujen taso sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Palvelutasopäätös on voimassa määräajan.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen Viestintä on avointa ja aktiivista Esimiestyö ja työhyvinvointi: ponnostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa	Saapuneet lupahakemukset pyritään käsittelemään mahdollisimman nopealla aikataululla. Kuntalaispalaute Pyritään parantamaan lautakunnan alaisten ajankohtaisten asioiden viestintää kunnan nettisivuilla. Koulutustilaisuudet. Kuntalaispalaute	

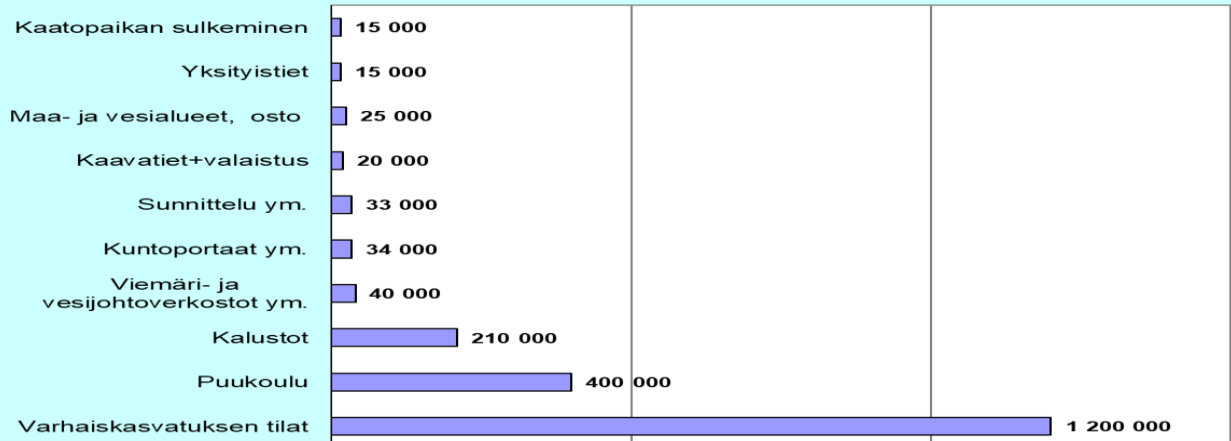
Tunnusluvut	Tp 2017	tp 2018	tp 2019	TA 2020	TA 2021
Rakennuslupahakemukset	60	46	66	45	45
Maa-aineslupahakemuksia	5	0	1	1	1
Ympäristölupahakemuksia	8	1	3	3	3
Rakennusilmoituksia	15	6	16	10	15
Poikkeuslupahakemuksia	2	0	1	1	1
Suoritettavat ympäristölupavonnat				15	15

TALOUSARVIO 2021, TS 2021 - 2023					
MAA- JA VESIALUEET, TONTTIMAAT					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	KÄYTTÖOMAISUUS	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
0	-25 000	Menot	-25 000	-25 000	-25 000
7 668	25 000	Tulot	25 000	25 000	25 000
7 668	0	Netto	0	0	0
<i>Maa-alueiden osto ja myynti</i>					
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	SUUNNITTELUKÄYTTÖ	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-12 345	-30 000	Menot	-30 000		
<i>Yleiskaava ym.</i>					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	OSAKKEET	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-43 912	-3 000	Osakkeet	-3 000	-3 000	-3 000
KAAVATIE; RAKENTAMINEN JA					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	PERUSPARANNUS	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-18 134	-20 000	Menot	-20 000	-742 000	-20 000
		Tulot		50 000	
<i>Toteutus teknisen lautakunnan päätöksen mukaan</i>				-692 000	
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	KAAVATEIDEN VALAISTUS	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-7 116	-10 000	Menot		-146 000	
<i>Valaisimien uusiminen</i>					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	YKSITYSTEIDEN PERUSPARANTAMINEN	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
0	-15 000	Menot	-15 000	-15 000	-15 000
<i>Kuntaosuus</i>					
<u>LTA 2020</u>		LEHDONTIEN SILLAN KANSI JA KAITEET			
-40 000		Menot			
<u>LTA 2020</u>		MATKAPARKKIKENTTÄ	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-155 000		Menot		-50 000	
<i>Päällystys 2022</i>					
PAAVONKALLION KUNTOPORTAAT ym.			<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot	-34 000		
		Avutus, Ely	17 000		
		Netto	-17 000		
<u>TP 2019</u>		SKEITTIPAikan KENTÄN PERUSPARANNUS			
-18 352		Menot			
IRTAIN OMAISUUS					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	ICT- JA TOIMISTOKONEET	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-31 337	-45 000	Menot	-40 000	-15 000	-15 000
<i>Hallinnon työkaluja, ProEconomica, Dynasty</i>					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	KEITTIÖIDEN KALUSTOT			
	-89 000	Menot			
<i>Siivous ja ruokahuolto 2020</i>					
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	SVISTYSTOIMI, MUU KALUSTO	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-20 279	-81 000	Menot	-30 000		
<i>Yläkoulu, lukio 15 t€, Esi- ja perusop. 15 t€</i>					

		PÄIVÄKOTI	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot	-100 000		
		<i>Kalustaminen ja varustaminen</i>			
	<u>TA 2020</u>	PALOTOIMI	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
	-250 000	Menot	-15 000		
		Tulot			
		Netto			
		<i>v. 2021 Paineilmalaitteet</i>			
	<u>LTA 2020</u>	TEKNINEN TOIMI/KALUSTO	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
	-40 000	Menot	-10 000		-10 000
		<i>v. 2021-2023 Ruohonleikkuri</i>			
		<i>v. 2020 Huoltoajoneuvot Kiinteistöhuolto ja Vesihuolto</i>			
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	PÄIVÄKOTI	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-2 048	-2 000 000	Menot	-1 200 000		
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	OKSAKOSKEN KOULU			
0	-100 000	Menot			
<u>TP 2019</u>		LUKIORAKENNUS			
-979 011		Menot			
		<i>Lukion peruskorjaus v. 2018 - 2019</i>			
<u>TP 2019</u>		YLÄKOULUN JA LUKION TILAT, KIVIKOULU, KAMPUS	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
27 135		Menot		-30 000	-600 000
	<u>LTA 2020</u>	PUUKOULU	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
	-100 000	Menot	-400 000		
		<i>Puukoulun saneeraus 2020 - 2021</i>			
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	JALMIINAKOTI	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
0		Menot		-190 000	
		<i>Vesikatto</i>			
<u>TP 2019</u>		AAMURUSKO			
-18 504		Menot			
		<i>Tilatarpeet</i>			
		LEHDONTIEN RIVITALOT	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot, saneeraus		-80 000	-250 000
		<i>Perusparannus, katto- ja huoneistoremontit</i>			
<u>TP 2019</u>		TEOLLISUUSTILAT	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot		-60 000	-30 000
		<i>v. 2022 Vastaanottohallin piha ja asfaltointi</i>			
		<i>v. 2023 -> Neulomohallin peruskorjaus</i>			
<u>TP 2019</u>		VESI-, VIEMÄRI- JA KAUKOLÄMPÖLAITOS			
-20 759		KAUKOLÄMPÖLAITOS			
		Menot			

<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	VESIJOHTOVERKOSTO	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-42 349	-50 000	Menot	-20 000	-20 000	-20 000
		<i>Verkoston laajentaminen 20 t€</i>			
		VESIKULUTUSMITTARIT	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot		-80 000	-80 000
		<i>Uusiminen etäluettaviksi</i>			
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	VIEMÄRVERKOSTO	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-22 307	-20 000	Menot	-20 000	-20 000	-20 000
		<i>Verkoston laajentaminen (nykyinen alue)</i>			
		KALUSTO	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot	-15 000		
		<i>Viemärin aukaisulaite</i>			
		JÄNGÄN KYLÄN VIEMÄRÖINTI			
<u>TP 2019</u>		- HANKE			
-35 143		Menot			
		<i>Pohjavesialue</i>			
		JÄTEVESIPUHDISTAMON			
<u>TP 2019</u>		UUSIMINEN			
-18 458		Menot			
		KOMPOSTOINTIKENTÄN PERUSKORJAUS	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
		Menot		-20 000	-60 000
		<i>Ruunakangas</i>			
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	KAATOPAIKAN SULKEMINEN	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-5 108	-15 000	Menot	-15 000		
		INVESTOINTIHANKKEET 2019 - 2021			
<u>TP 2019</u>	<u>TA 2020</u>	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	<u>TA 2021</u>	<u>TS 2022</u>	<u>TS 2023</u>
-1 268 026	-3 088 000	MENOT	-1 992 000	-1 496 000	-1 148 000
7 668	25 000	TULOT	42 000	75 000	25 000
-1 260 357	-3 063 000	NETTO	-1 950 000	-1 421 000	-1 123 000

Ta 2021 Investoinnit, yht. 1,992 milj. €

Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
KUNNANHALLITUS									
Kunnanjohtaja	V	va.	1	1					
Sivistys- ja hallintojohtaja	V	va.	0,4	0,4		0,40			
			1,4	1,4	0,0	0,40			
TUKIPALVELUT/Toimistotiimi			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
Hallintosihteeri	V	va.	1,0	1,00					
Taloussihteeri	V	va.	1	1					
Henkilöstösihteeri	T	va.	1	1					
Koulusihteeri	V	va.	1	1					
Toimistosihteeri	V	va.	0,60	0,60					
Kanslisti	T	va.	1	1					
Toimistotyöntekijä	T	va.	1	1					
Tietohallintoasiantuntija	T	va.	1	1					
Toimistosihteeri	V	va.	1	1					
			8,60	8,60	0,00	0	0,0	0,0	0
KUNNANHALLITUS YHT.			10,00	10,00	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA									
Sivistys- ja hallintojohtaja	V	va.	0,6	0,6		0,60			
Päivähoito- ja varhaiskasvatuspalvelut									
Varhaiskasvatusjohtaja	V	va.	1	1		1,00	0	0	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	T	va.	1	1		1,00			
Päiväkoti Satulinna									
Lastentarhaopettaja	V	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lähihoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	ma.	1	1					
Päiväkoti Linnunlaulu									
Lastentarhanopettaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja sissi	T	va.	1	1					
Ravitsemustyöntekijä	T	va.	1	1					
Vuoropäiväkoti Molli A-kukka									
Lastentarhanopettaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	ma.	1	1					
Lastenhoitaja	T	ma.	1	1					

Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
Perhepäivähoito									
Perhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Perhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Perhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Perhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Perhepäivähoitaja	T	ma.	0,5	0,5					
Ryhmis Lounatuuli									
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmis Päivänkakkara Molli									
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	ma.	1	1					
Lastenhoitaja	T	ma.	1	1					
Lastenhoitaja, sissi hanke		ma.	1	1					
Päivähoito yhteensä			28,5	28,5	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Aamu-/iltapäivätoiminta									
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Koulunkäyntiavustaja	T	va.	0,5	0,5					
			1,5	1,5	0,0	0	0	0	0
VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ			30,0	30,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
Esiopetus									
Lastentarhanopettaja	V	va.	1	1					
Lastentarhanopettaja	V	va.	1	1					
Erityislastentarhanopettaja	V	va.	1	1					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma.	0,85	0,50					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma.	0,85	0,50					
			5,7	5,0	0,00	0	0,0	0	0
PERUSOPETUS ALAKOULUT									
Rehtori	V	va.	1	1					
Koulukuraattori	T	va.	0,5	0,5					
Koulunkäynnin ohj. Nepsy	T	va.	1,0	1,0					
			2,5	2,5	0,0	0	0	0	0

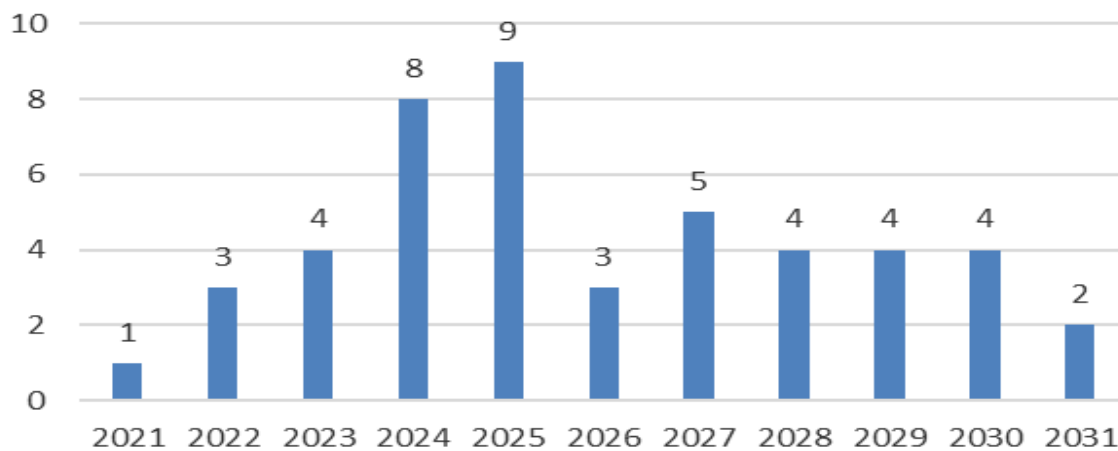
Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
KIRKONKYLÄN KOULU									
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Englannin lehtori	V	va.	0,75	0,75					
Tuntiopettaja	V	va.	0,1	0,1					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma		0,50					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	tt.	0,85	0,85	0,85				
			12,22	12,72	0,85				
Pienryhmät									
Erityisopettaja, ma	V	ma	1,0	1					
Erityisluokanopettaja, ma	V	ma	1,0	1					
Kehitysvammaistenhoitaja	T	va.	1	1					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma.	0,85	0,85					
			5,6	5,6	0,00	0	0,0	0	0
OKSAKOSKEN KOULU									
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Englannin lehtori	V	va.	0,25	0,25					
Tuntiopettaja	V	va.	0,2	0,2					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,5	0,5					
			3,9	3,9					
MÖTTÖSEN KOULU									
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Erityisopettaja/resurssi	V	va.	1	1					
Englannin opettaja	V	va.	1	1					
Tuntiopettaja	V	va.	0,2	0,2					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma.	0,85	0,85					
Möttösen koulu yhteensä			10,70	10,70	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Esi- ja perusopetus 0-6 ja pienryhmät			40,6	40,4	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0

Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
PERUSOPETUS YLÄKOULU									
Rehtori	V	va.	0,5	0,5					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	1	1					
Tuntiopettaja	V	va.	0,85	0,85					
Lehtori	V	va.	0,45	0,45					
Lehtori	V	va.	0,55	0,55					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	0,75	0,75					
Lehtori	V	va.	1,00	1,00					
Tuntiopettaja	V	va.	0,60	0,60					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	0,30	0,30					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	1	1					
Opinto-ohjaaja	V	va.	0,5	0,5					
Lehtori	V	va.	0,25	0,25					
Tuntiopettaja, kielet			0,70	0,70					
Lehtori, liikunta	V	va.	0,75	0,75					
Tuntiopettaja, liikunta	V	ma.	0,85	0,85					
Tuntiopettaja (ma, fy, ke)			1	1					
Tuntiopettaja (us)		ma.	0,52	0,52					
Sivutoiminen tuntiope (mu)		ma.	0,25	0,25					
Koulukuraattori	T	va.	0,4	0,4					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	va.	1	1,00					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma.	1,00	1,00					
Yläkoulu yhteensä			18,22	18,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LUKIO									
Rehtori	V	va.	0,50	0,50					
Opinto-ohjaaja	V	va.	0,50	0,50					
Lehtori	V	va.	1,00	1,00					
Lehtori	V	va.	0,75	0,75					
Lehtori	V	va.	0,70	0,70					
Lehtori	V	va.	0,45	0,45					
Lehtori	V	va.	0,25	0,25					
Lehtori, liikunta	V	va.	0,25	0,25					
Tuntiopettaja	V	va.	0,15	0,15					
Tuntiopettaja	V	va.	0,55	0,55					
Tuntiopettaja, ma	V	ma.	0,15	0,15					
Tuntiopettaja, (us, psuk. fil)		va.	0,48	0,48					
Sivutoiminen tuntiope (mu)		ma.	0,07	0,07					
Tuntiopettaja, kielet			0,30	0,30					
Koulukuraattori	T	va.	0,10	0,10					
Lukio Yhteensä			6,20	6,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
YLÄKOULU JA LUKIO YHTEENSÄ			24,4	24,4	0,0	0	0,00	0	0

Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
Kirjastovirkailija	V	va.	1	1					
Kirjastovirkailija	T	va.	1	1					
Kirjastoavustaja			1	0,6					
Nuoriso-kulttuurisihteeri	V	va.	1	1					
Vapaa-aikaohjaaja/koulunuorisott	T	va.		1		1,00			
Etsivä nuorisotyöntekijä, ma	T	ma	1	1					
VAPAA-AIKATOIMI YHTEENSÄ			4,60	5,60	0,00	1	0,0	0	0
SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN LTK			100,2	101,0	0,9	3,6	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
TEKNINEN LTK ja YMPÄRISTÖ LTK									
Tekninen johtaja	V	va.	1,0	1					
Rakennustarkastaja	V	va.	1,0	1					
Vesi- ja viem.lait.hoit.	T	va.	1,0	1					
Talonmies	T	va.	1,0	1					
Kiinteistönhoitaja	T	va.	1,0	0,67					
Talonmies-huoltomies	T	va.	1,0	1					
Ulkoilualueiden hoitaja	T	va.	1,0	1					
Kiinteistönhoit.	T	va.	1,0	1					
Laitosmies	T	va.	1,0	1					
Kirvesmies	T	va.	1,0	1					
Kirvesmies, ma	T	ma.	0,0	0,6		0,60			
Seka- ja apu työntekijä	T	va.	0,5	0,5					
Ulkoilualueiden hoitaja, tt			0	0,25	0,25				
			10,50	11,02	0,25	0,60			
TUKIPALVELUT/Ruoka- siivous- ja pesulapalvelut			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 021	2 022	2 023
Siivous- ja ravitsemispäällikkö	V	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä		ma	1	0,25					
Ravitsemistyöntekijä, tt	T	tt	1	1	1	1,00			
Siivooja/ruokah.50/50	T	va.	1	1					
Siivooja/ruokah.50/50	T	va.	1	1					
Päiväkoti/ravitsemist	T	va.		0,33		0,33			
Vastaava ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä	T	va.	1	1					
Ravitsemistyöntekijä, tt	T	tt	1	1	1				

Virka- ja toiminimike						Muutokset suunnitteluvuosina			
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty						Josta avoinna / täyttä- mättä			
			31.12.2020	TA 2021	TA 2021 työll. tuella		2 021	2 022	2 023
Ruoanjakelutyöntekijä/ siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja/pesulatyöntekijä	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	0,6	0,75					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	1					
Siivooja	T	va.	1	0,75		0,75			
Siivooja päiväkot	T	va.		0,33					
Siivooja tt		tt.	1	1	1				
Siivooja tt		tt.	1	1,0	1				
			26,6	26,4	4,0	2,1	0	0	0
TEKNINENTOIMI YHTEENSÄ			37,1	37,4	4,3	3	0,0	0	0
PERHON KUNTA YHTEENSÄ			147,3	148,4	5,1	6,7	0,0	0,0	0
							148,4	148,4	

Henkilöstöstä 47 (yli 32%) täyttää 65
vuotta
2021 - 2031

PERHON KUNTA			LIITE TALOUSARVIOON 2021	
OSASTO	KUSTANNUK-		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
10		KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
	1111	Vaalit	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
20		TARKASTUSLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
		Tilintarkastus	Tarkastuslautakunta	
	1121	Tarkastustoiminta	Tarkastuslautakunta	Sivistys- ja hallintojoht.
40		KUNNANHALLITUS	Kunnanvaltuusto	
410		YLEISHALLINTOPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1131	Kunnanvaltuusto	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1141	Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1142	Hallintopalvelut (kunnanjohtaja ja hallintojohtaja)	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1143	Vanhus- vammaisneuvosto	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1144	Nuorisovaltuusto	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1145	Kunta- ja maakuntayhteistyö	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1146	Verotuskustannukset	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1147	Avustukset	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1148	Löytöeläimet	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
	1149	Siirtyneet eläkevastuut	Kunnanjohtaja	Sivistys- ja hallintojoht.
420		TUKIPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1201	Taloushallinto	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	1202	Palkanlaskenta	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	1203	ICT-palvelut	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	1204	Toimistopalvelut	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	1205	Asiointipiste	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	1211	Henkilöstöhallinto	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
430		TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1301	Kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
440		ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1401	Yrityspalvelut ja hanketoiminta	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1402	Kuntamarkkinointi	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1403	Nuorten kesätyöllistämistuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1404	Joukkoliikenne	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
450		YHTEISTOIMINTA- JA KUNTAOSUDET	Kunnanhallitus	
	1501	Maaseutupalvelut	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1502	Sosiaali- ja terveyspalvelut (perusterveydenhoito)	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1503	Sosiaali- ja terveyspalvelut (erikoissairaanhoito)	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1504	Ympäristöterveydenhuolto	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
460		MAA- JA METSÄTILAT	Kunnanhallitus	
	1601	Metsän myynti ja hoito	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1602	Muut maa- ja vesialueet	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
50		SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
510		SIVISTYS- JA VAPAA-AJAN HALLINTO	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3001	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	3002	Sivistys- ja vapaa-ajan hallinto	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
520		VARHAISKASVATUS		
	3005	Varhaiskasvatus hallinto	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3006	Varhaiskasvatus erityisopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
		PÄIVÄKOTITOIMINTA	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3010	Päiväkotitoiminta	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3011	Päiväkotitoiminta	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3012	Vuoropäiväkotitoiminta	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3020	Perhepäivähoito kotona	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3021	Ryhmis Auringonkukka	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3022	Ryhmis Lounatuuli	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3023	Ryhmis Päivänakkara	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja

OSASTO	KUSTA NNUS-		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
		MUU VARHAISKASVATUS	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3030	Lasten kotihoidontuki	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
		VARHAISKASVATUS YHTEISET	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3041	Hanke Varh.kasv. Tasa-arvoa	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3042	Hanke Varh.kasv. Korona	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
530		AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3101	APIP kirkonkylä	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3102	APIP Möttönen	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
	3103	APIP Oksakoski	Sivistys- ja hallintojoht.	Varhaiskasvatusjohtaja
540		ESI- JA PERUSOPETUS	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3201	Kirkonkylä esiopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3205	Kirkonkylä perusopetus 1.-6. lk	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3206	Pienryhmäopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3210	Yläkoulu 7.-9.lk	Sivistys- ja hallintojoht.	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3301	Möttönen esiopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3305	Möttönen perusopetus 1.-6. lk	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3401	Oksakoski esiopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3405	Oksakoski perusopetus 1.-6. lk	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
		ESI- JA PERUSOPETUKSEN YHTEISET	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3410	Hankkeet	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3450	Koulukuljetukset	Sivistys- ja hallintojoht.	Alakoulujen rehtori
	3451	Kuraattori- ja psykologipalvelut, nepsy	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
550		LUKIOKOULUTUS	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3505	Lukiokoulutus	Sivistys- ja hallintojoht.	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3510	Hankkeet (toinen aste)	Sivistys- ja hallintojoht.	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3551	Kuraattori- ja psykologipalvelut (toinen aste)	Sivistys- ja hallintojoht.	Yläkoulun ja lukion rehtori
560		MUU OPETUS	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3605	Kansalaisopisto	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	3610	Taiteen perusopetus	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	3615	Eläkevastuut	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
570		KIRJASTO JA KULTTUURI	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3701	Kirjasto	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
	3705	Kulttuuri	Sivistys- ja hallintojoht.	Sivistys- ja hallintojoht.
580		NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
		NUORISOPALVELUT	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3801	Nuorisotyö	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3805	Nuorisotilat	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3810	Etsivä nuorisotyö	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
		LIIKUNTA- JA ULKOILUPALVELUT	Sivistys- ja vapaa-ajan lautakunta	
	3830	Liikunnan edistäminen	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3835	Kuntosali	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3836	Tekojäärata	Sivistys- ja hallintojoht.	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
60		TEKNINEN LAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
610		TEKNINEN HALLINTO	Tekninen lautakunta	
	4111	Tekninen hallinto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4112	Tekninen toimisto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4120	Kaavoitus ja kiinteistön muodostus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
620		TIET JA YLEISET ALUEET	Tekninen lautakunta	
	4211	Kaavateiden kunnossapito	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4212	Yksitystiet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4213	Yleiset tiet, tievalaistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

OSASTO	KUSTANNUS-		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
630		PUISTOT JA VIHERALUEET	Tekninen lautakunta	
	4311	Puistot ja leikkikentät	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4312	Muut yleiset alueet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4313	Ulkoliikuntapaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4314	Tekojäärata	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4315	Traktori MF 2018	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4320	Hyötykäyttöasemat (jätehuolto)	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4325	Maa-alueet, vuokralle annetut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
640		TILAVUOKRAUSPALVELUT	Tekninen lautakunta	
		TOIMITILOJEN YHTEISET KIINTEISTÖPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4410	Talonmiespalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4411	Kylätalkkari	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4415	Kiinteistöjen kunnossapitopalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4416	Kiinteistöhuollon auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		YLEISET RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5001	Kunnantalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5002	Paloasema	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		SOTE- JA PALOTOIMEN RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5003	Naskali, toimintakeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5080	Jalminakoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5085	Terveyskeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5088	Aamurusko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5089	Haanentien tukiasunnot	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		SIVISTYS- JA VAPAA-AJANTOIMEN RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5410	Kivikoulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5411	Yläkoulu/lukio	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5414	Puukoulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5416	Kirkonkylän koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5420	Möttösen koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5430	Oksakosken koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5440	Kirjasto- ja nuorisotilat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5450	Päiväkotikatu Satulinna	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5455	Uusi Päiväkotikatu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5460	Kokkoneva	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		KAMPUS PERHO	Tekninen lautakunta	
	5201	Päärakennus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5202	Oppilasasuntola 1	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5203	Oppilasasuntola 2	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5207	Konehalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5208	Opetustyöpaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5211	Riistaturastamo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5222	Maneesi	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		TEOLLISUUSTILAT	Tekninen lautakunta	
	5049	Kivihalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5050	Neulomohalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5065	Makrohalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5072	Vastaanottohalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5075	Metallihalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5076	Teollisuustontti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5214	Nuorisotila (Pohjosen halli)	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5079	Varikko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5210	Maatilarakennukset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5215	Kalustovaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5216	Autotalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5217	Konesuoja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

OSASTO	KUSTA NNUS-		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINE
		MUUT RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5121	Seurojentalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5123	Möttösen vanhatupa	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5124	Lampuoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5125	urheilukentän varasto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5127	Korsu ja savusauna, Humalajoki	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5141	As Oy Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5142	As Oy Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5144	Kiinteistö Oy Perhon Kartano	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5145	Vanhustenkotiyhdistys	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5146	Perhon Opiskelija-asunnot Oy	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5147	As Oy Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5148	Säästömäntty, autopaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5149	Muut ulkopuoliset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5150	Mainostaulut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5166	Möttösen perinnepirtti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
650		ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU	Tekninen lautakunta	
		KUNNAN OMISTAMAT ASUINRAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5010	Kalliorivitalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5011	Lehdon rivitalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5012	Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5013	Vuokrariivitalo, Keskustie 12	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5014	Mylykangas	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5015	Kellokumpu, Oksakoski	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5016	Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5017	Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5018	Kinniäntien rivitalot	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5019	Perhon vuokratalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5023	Nivala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5035	Jaakonkujan rivitalot	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5037	Sahinkosken paritalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5038	Puskala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5039	Kärkelän rivitalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5205	Vehmassuon rivitalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
660		TUKIPALVELUT (ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT)	Tekninen lautakunta	
		ATERIAPALVELUT		
	4601	Keskuskoulun keittiö (koulujen keittiöt)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4602	Jalminan keittiö	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4603	MSO keittiö	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4611	Ateriakuljetus (sis.auto)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
		SIIVOUS- JA PESULAPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4621	Siivouspalvelut	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4631	Pesulapalvelut	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
670		VESIHUOLTOPALVELUT	Tekninen lautakunta	
		VESILAITOS		
	4710	Vesilaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4711	Veden hankinta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4712	Veden jakelu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4715	Vesijohtoverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4716	Vesihuolto auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4719	Vesihuolto, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		VIEMÄRILAITOS	Tekninen lautakunta	
	4720	Viemärlaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4721	Viemärlaitos auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4722	Jäteveden puhdistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4725	Viemäriverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4729	Viemärlaitos, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
680		ENERGIANHUOLTOPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4810	Kaukolämpölaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4811	kaukolämpöverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
70		YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
710		RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	Ympäristölautakunta	
	6710	Ympäristölautakunta, hallinto	Rakennustarkastaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	6711	Rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	6712	Ympäristönsuojelu ja lupavalvonta	Rakennustarkastaja	Tekninen joht./Rakennustark.